

پاکین انجیل چہ

مرکاسے

کَلَمَا

مرکاسے انجیلے پجار

اے کتابے نیسؤک، مرکاس، ایسا مسیہے مرید شَمون پترُسے سنگت و چہ بُگچیجی کلیسائے باورمندان یکے اَت. کاسدانِی کارے کتابا، لہتین جاگھا مرکاسے نام اَنکگ کہ پترُس و پولُسے سنگت اِنْت. باور اِش اِنْت، ہما وهدا کہ مرکاس، پترُس و پولُسے ہمراہیا رومے شہرا نندؤک بوتگ، آپیا پہ رومے شہرے جہمندین درکنومان اے کتاب نبشتگ. لہتین زانتکارانی ہئیال ہمیش اِنْت کہ مرکاسا، ایسائے بارثوا بازین یادداشتے چہ پترُسا زرتگ.

چارین انجیلانی تھا، مرکاسے کتاب چہ آ دگران گوندتر اِنْت. اے کتابا، ایسا مسیہے ہداوندی، چہ آییے مّوجزہ و ہئیران کنوکین کاران پیش دارگ بوتگ.

مرکاسے انجیلا، مردمانی دینا ایسائے آیک، جلیلے دَمگا آییے تالیم و کار، دیم پہ اوژشلیما رٹوگے وهدا آییے داتگین سر و سّوج، اوژشلیما آییے گڈی رّوجانی سرگوست، مرک و زندگ بشیگ نیسیگ بوتگانْت.

پاکشودؤکین یھیائے کَلَمُو

(مَثَا 1:3–12؛ لُوکا 1:3–18؛ یوہَنَّا 1:19–28)

1 ¹ ایسا مسیہ، ہدائے چُکئے وشّین مستاگے ^a بُگچیج ^b و شروہات.

² انچُش کہ اِشعیا نییے کتابا نبشته اِنْت:

من وتی کاسیدا چہ تتو پیسر راہ دئیان

کہ آ، تئیی راہا تچک و تئیار کنت.

³ گیابانا، کسے گوانک ^c جنت:

ہداوندے راہا تئیار و

آییے کیشکا راست و تچک بکنیت ^d.

⁴ پاکشودؤکین یھیا گیابانا زاهر بوت و گوانکی جت: «چہ وتی گناہان پشومان ببیت ^e و پاکشودی بکنیت کہ بکشگ بیت.»

⁵ مردم، چہ یھودیہے سجھین میتگ و کلگان و چہ اوژشلیمے شہرا آییے کرا شنتت. وتی گناہانی پشومانی اِش زاهر کرت و یھیایا اُرڈنئے کئورا پاکشودی دانتت ^f. ⁶ یھیایا چہ اُشرئے پُنان گوپتگین پؤشاک گورا اَت و پؤستین کمر بندے لانکا بستگ اَت. آپیا،

^a1:1 مستاگ، بزبان وشّین ہال، بشارت.

^b1:1 بُگچیج، بزبان ہندات، سُرو.

^c3:1 گوانک، بزبان بُرزین تتوار.

^d3:1 بند 2–3، بچار ملاکی نییے کتاب، بھر 3، بند 1؛ اِشعیا نییے کتاب، بھر 40، بند 3.

^e4:1 پشومان بشیگ، بزبان تتویہ کنگ.

^f5:1 اے یھیا اَت کہ پاکشودی داتی.

مدگ و گیابانی بینگ^۶ وارت. 7 یھیایا جار جت و گوشتی: «چہ من و زند، مردے کثیت کہ چہ من باز زؤراکتر انت و منا اے لاهکی ہم نیست کونڈان بکپان و آییے کوشبندان بؤجان. 8 من شمارا گون آیا پاکشودے دئیان، بلہ آ شمارا گون ہدائے پاکین روہا^۱ پاکشودے دنت.»

ایسائے پاکشودے و چکاس

(متا 13:3—11:4؛ لوکا 22:21-3؛ 13:4-1)

⁹ آ رۆچان، ایسا چہ جلیلیے دمگئے شہر ناسرہا آتک و اُزڈئے کتورا یھیائے دستا پاکشودے دئیگ بوت. ¹⁰ انچش کہ آ چہ آیا در آیکا آت، دیستی کہ آسمائے دپ یچ بوت و ہدائے پاکین روہ کپوتیئے ڈرؤشما^۱ آتک و آییے سرا ابر نشت. ¹¹ چہ آسمانا اے تئوار آتک: «تئو منی دؤستین یچ ائے و من چہ تئو باز وش زرا آن.»

¹² ہما وهدا پاکین روہا ایسا گیابانا رتوان دات. ¹³ آ، تان چل رۆچا گیابانا منت و شتیتان آییہا باز چکاسگا^۱ آت. اژدا جنگلی جانور ہم گون آییہا ہور اتنت و پرتشتگان پہ آییہا ہزمت کرت.

چار ماہیگیرے لؤٹائینگ

(متا 22:12-4؛ لوکا 15:14-4؛ 11:5-1)

¹⁴ چہ یھیائے ذگیر کنگا زند، ایسا جلیلا شت و ہدائے بادشاہیئے وشین مستانگے جاری جت و ¹⁵ گوشتی: «وهد آتکگ و رستگ. ہدائے بادشاہی نرک انت. نون پہ دل چہ وتی گناہان پشومان بیت و ہدائے وشین مستانگے سرا باور بکنیت.» ¹⁶ ایسا، جلیلیے مزن گورمے^۱ لمبا^m رتوگا آت کہ دو ماہیگیری دیست، شمون و آییے برات آندریاس، کہ پہ ماہیگیریا وتی دام و ماہوران گورما چیر گیجگا اتنت. ¹⁷ ایسایا گون آیان گوشت: «بیایت، منی زندگیریا بکنیت و من شمارا انچش کنان کہ ماہیگ گرگئے بدلا، مردمانی دلا شکار بکنیت.» ¹⁸ آیان ہما دمانا وتی دام یلہ دات و آییے ہمراہ بوتنت. ¹⁹ کئے دیما شتگ آت کہ زڈیئے چک، آکوب و آییے برات یوہنایی دیستنت، کہ بؤجیگا^{۱۰} نشتگ اتنت و وتی دام و ماہوران سراچگ^p و شر کنگا اتنت. ²⁰ انچش کہ ایسایا آ دیستنت، گوانکی جتنت. آ دوینان، وتی پت زیدی گون کارندہان بؤجیگا یلہ دات و ایسائے ہمراہ بوتنت.

⁶:1 بینگ، بران اسل.

¹:8 ہدائے پاکین روہ، بران روہالکڈس.

¹:10 ڈرؤشم، بران شکل.

¹:12 اے پاکین روہ آت کہ ایسایی رتوان دات.

¹:13 چکاسگ، بران آزمایش کنگ، امتھان گرگ.

¹:16 مزن گورم، بران دریاچہ.

^m:16 لمب، بران دامن، کز.

¹:17 دلے شکار کنگے مکسد مردمان ہدائے راہا آرگ انت.

^{۱۰}:19 بؤجیگ، بران لانچ، یکدار، کشتی.

^p:19 سراچگ، بران دامے دؤچگ و اد کنگ.

گنؤکیئے جنئے کشگ

(لوکا 4:31-37)

21 ایسا و آییئے مرید کپڑناھومئے شہرا شنتت. شَبْتئے رُچا⁹ ایسا کنیسہا¹ شت و مردمی تالیم دانتت. 22 مردم چہ آییئے درس و سبکان ہیران اتنت، چیا کہ آیا شَرِیتئے زانوگرانی^s پیما درسِ نادات، گون واک و اہتیارے درس و تالیم دات. 23 ہمے وھدا، کنیسہئے تھا یک مردنا کہ آیا جئے پر ات، کوکار کنانا گوشت: 24 «او ایسا نابیری! ترا گون ما چہ کار انت؟ آتکگئے کہ مارا گار و تباہ بکنئے؟ من زانان تنو کئے ائے، تنو ھدائے گچین کرتگین ہما پاکین ائے.» 25 ایسایا جن ھکل دات و گوشتی: «وتی دپا بدار و اے مردا یلہ دئے.» 26 چنا آ مرد سک پرتک و ژامبلینت^t و کوکار کنان چہ آیا در آتک. 27 مردمان پہ ہیرانی وتمان وتا گوشت: «اے چونین ہبرے؟ گوشتے نوکین تالیم انت، گون چُشین واک و اہتیارے کہ چنان ہم ھکم دنت و جن ہم آییئے ہبرا مَننت.» 28 دیر نگوست کہ جلیئے سجھین کز و گوران، ایسایا نام در آورت.

ناڈراھانی ڈرھبکشی^u

(متا 8:14-17؛ لوکا 4:38-41)

29 ایسا، انچش کہ چہ کنیسہا در کپت، آکوب و یوھنائے ہماھیا شمون و انڈریاسے لوگا شت. 30 اؤدا، شمونے و سبگ تپیگ ات و نیادئے سرا وپتگات. انچش کہ ایسا لوگا آتک، ناڈراھئے ہالیش دات، 31 ایسا نژیکا شت، آییئے دستی گپت و پادی کرت. آییئے تپ کپت، وش بوت و آپانی ہزمت کنگا لگت. 32 بیگاھا رؤندنا^v رند، مردمان وتی ناڈراہ کہ آپانی نیاما^w گنوک و جئی ہم ہستات، ایسائے کزا آورتنت. 33 شھرئے سجھین مردم، لوگئے دپا مچ بوتنت. 34 ایسایا بازینے ذراہ کرت کہ ڈٹول ڈٹولین ناڈراھیان گپتگاتنت و بازین گنوکانی جئی کشتنت، آیا جن پہ ہبرا نہ اشتنت، چیا کہ چنان آ پجاء آورت.^x

انجیلئے وشین مستانگئے جار

(لوکا 4:42-44)

35 سبھا ماھلہ کہ انگت تھار ات، ایسا پاد آتک، چہ لوگا در کپت، یک گستاہ^y و پناہین جاگھپنا شت و ڈوایی کرت. 36 شمون و آییئے ہمراہ پہ ایسائے شوہازا در کپتنت. 37 وھدے ایسائش دپست، گون آیا گوشتیش: «سجھین مردم ترا شوہاز کنگا انت.» 38 ایسایا گوشت: «بیایت دگہ نیمگیا برٹوین، دیم پہ کز و گورئے ھلک و ھنکینان، تانکہ من وشین مستاگا برسینان، چیا کہ من پہ

19:21 شَبْتئے رُچ، ہما شمہ انت، بز ان یھودیانی کار نکنگئے رُچ.

19:21 کنیسہ، بز ان یھودیانی پرستشگاہ.

18:22 شَرِیتئے زانوگر، بز دینی آلم و شَرِیتئے زانتکار.

14:26 ژامبلینک، بز ان چیرئے گرگ و پہ ترندی سرتنگ و لرتنگ.

14:28 ڈرھبکشی، بز ذراہی و سلامتیئے بکشگ، اری و پارسیا «شفا».

17:32 رؤند، بز ان ہما نیمگ کہ رُچ ندیت، مگرب.

17:32 نیاما، بز ان میان، درنیاما، تھا، توکا.

18:34 اے جن اتنت کہ ایسائش پجاء آورت.

17:35 گستاہ، بز ان یک کز، دور.

همے کارا آتکگان.»³⁹ گِزا، سَجھین جَلِلا تَر و تابی کرت، کنبسھانی تها وِشَین مستاگی جار جت و جِیانی جِنی هم کَشَت و در کرتنت.

گَرِیئے دُرھبکشی

(مَثا 4:1-8؛ لوکا 12:5-16)

⁴⁰یک مردے، کہ آییآ سِیہَگَرَزَ اَت ایسائے کِزا اَتک، کونڈان کپت، دَرنیدی کرت و گوشتی: «اگن تتو بلوئٹے، منا وش و پلگار کرت کنتے.»⁴¹ ایسایا آییئے سرا باز بَرگ بوت، دستی شھارت و آمدی دست پر مُشت و گوشتی: «من لوئان، وش و پلگار بیے.»⁴² هما دمانا آ مرد چه سِیہَگَرَا ڈراه بوت.⁴³ رُکست کنگئے وهدا، ایسایا کَدَن^a کرت و گوشت:⁴⁴ «هُزار بیے. هچکسا چه اے هبر و هالا سَھیبگ مکن. بله برئو، وتا دینی پینشوایا پیش بدار و په وتی پاک و پلگاریا، هما کُریانینگ که موسائے شَرِیتا نیسیگ بوتگ، هئیراتی بکن تانکه په آیان گواه و شاهدیه بیت.»⁴⁵ بله آ مرد که چه اژدا در کپت، وتی دُرھبکشیئے هبری هر جاه شنگ و تالان کرت. چه اے سئویا، نون ایسایا سرزاهرا، هچ شھریا شت نکرت، دشت و گیابان و گِستاهین جاگهان تَرَت. بله اَنگت مردم چه هر نیمگا آییئے کِزا اَتکنت.

لَنگ و مُنڈین مردیئے دُرھبکشی

(مَثا 8:1-9؛ لوکا 17:5-26)

¹ لهتین رَوچا و رَند، ایسا پدا کِپَرناھوما اَتک و اے هبر شنگ و تالان بوت که آ لُوگا انت.² گِزا، هَمینکدر مردم اَتک و مُج بوت که لوگئے دپا، اؤشتگئے جاگه هم نیستات. ایسا هُدائے هبران مهلوکا درس و سَبک دئیگا اَت.³ هما دمانا، چار مردم یک لَنگ و مُنڈین مردے آییئے کِزا آرگا اَت،⁴ بله چه مردمانی بازین مِچِیا، مُنڈش ایسائے نَزیکا آورت نکرت. پمیشکا، لوگئے سرا سر کپنتت، لوگئے سرش تُنگ کرت و مُنڈش گون نیادا، جهل اِیر دات.⁵ ایسایا که آیانی سبتک و باور دیست، گون لَنگا گوشتی: «او منی چُک! تئیی گناه بکشگ بوتنت.»⁶ بله شَرِیتے لهتین زانؤگر که اژدا نشتنگ اَت، وتی دلا گوشتیش:⁷ «آ په چه چُش گوشتیت؟ اے کُپرے. آبیَد چه^b هُدائے جندا، دگه کَس گناھان پهل کرت و بکشَت نکنت.»

⁸ هرچه که آیانی دلا اَت، ایسایا هما دمانا زانت و گوشتی: «شما په چه وتی دلا چُشین هئیال کَنتیت.⁹ وت بگوشتیت، گون اے لَنگا کجام هبر آسانتر انت: «تئیی گناه بکشگ بوتگ اَت، یا: پادا آ، وتی نیادان بزور و برئو؟¹⁰ بله من پمیشکا اے هبر کرت تان شما بزانتیت، من که انسانئے چُک آن،^c منا اے دنیايا گناھانی پهل کنگئے واک و اهتیار هست.» پدا گون آ لَنگا گوشتی:¹¹ «ترا گوشان، پادا آ، وتی نیادان بزور و لوگا برئو.»¹² گِزا مرد سَجھینانی دینما پادا اَتک، وتی نیادی زرتنت و دُئا در بوت. سَجھین مردم هئیران بوتنت، هُدائش ستا کرت و سازات^d و گوشتیش: «ما چُشین کار هچبر ندیستگ اَت.»

پُرتنت، دیستش که راستین نیمگا یک اِسبیت پوِشین ورنایے نَشَتگ. چه آییئے گندگا، سَک هئیران و هَبگَه منتنت.⁶ ورنایا گوشت: «مُترسیت، شما ایسا ناسرِیئے شوهازا ایت که سَلِیب کَشگ بوتگ. آ زندگ بوتگ، جاهی جتگ و اِدا نه اَنت. بچارِنت، اے هما جاگه انت که اِدا آییئے جَون اِیر اَت.⁷ نون شما برئوت، پِٹرس و آ دگه مردان سھبگ کَنتیت که ایسا چه شما پیسر، جَلِیلا رئوت. انچُش که وت شمارا گوشتگ اَتی، همؤدا آییآ گندیت.»⁸ جنین در اَتک و چه کُبرئے سرا جِستنت. آ چه تُرسا لَرزگ و درهگا انتت. پمیشکا، گون هچکسا هبرش نکرت.

ایسائے زاهر بئِیگ

(لوکا 13:24-35؛ یوهئا 11:18-20)

⁹ یکشمِیہے سَباها ماھَلَه، چه وتی جاه جنگا رَند، ایسا چه سَجھینان پیسر، مَریم مَجْدَلِیہئے دینما پَدَر بوت. اے هما مَریم انت که ایسایا چه آییآ هپت چَن کَشَتگ اَت.¹⁰ آ شت و ایسائے گریوان و پریشانین مریدی مستاگ دانتت که: «من ایسا دیستگ.»¹¹ بله اے هبر که ایسا زندگ بوتگ و مَرِیما دیستگ، آیان باور نکرت.¹² رَندا، ایسا دگه شکل و دُرؤشمِیا، دو مریدئے دینما زاهر بوت که دیم په یک کَلگِیا رئوگا انتت.¹³ آ، پدا اَتکنت و اے دگه مریدش هال دانتت، بله آیان هم باور نکرت.

ایسا په وتی یازدهین مردان زاهر بیت

(مَثا 16:28-20؛ لوکا 19:24-36؛ یوهئا 19:20-23؛ کابیدانی کار 1:6-8)

¹⁴ رَندا، آ وتی یازدهین مردانی دینما، هما وهدا اَتک و زاهر بوت که آ وراک ورگا انتت. ایسایا، په آیانی کِمباوری و سِنگدلیا، آ مئیارِیگ کرتنت چیا که آیان آ مردمانی هبر باور نکرتگ اَت که ایسائش چه جاه جنگا رند دیستگ اَت.¹⁵ گون آیان گوشتی: «شما دنیاے سَجھین کئومانی کِزا برئوت و وِشَین مستاگا سر کَنتیت.¹⁶ هرکس که منی سرا باور کنت و پاکشودئ کنت، آ رَکیت. بله کَسے که منی سرا باور نکنت، مئیارِیگ بیت.¹⁷ باورمندان، اے نشانی گون بنت: منی نامئے سرا، چنان چه مردمان کَشنت، نوک نوکین زيانان هبر کَنتت،¹⁸ ماران په دست گرت و اگن زهرناکین چیز هم بَورنت، آیان هچ پرواۂ نیبت. گون باورمندانى دست پر مُشگا، نادره وش و ذِراۂ بنت.»

ایسا آسمانا رئوت

(لوکا 24:50-53؛ کابیدانی کار 9:11-11)

¹⁹ انچُش که هُداوندین ایسایا گون آیان وتی هبر هلاس کرتنت، آسمانا برگ بوت و هُدائے راستین نیمگا نَشَت.²⁰ مرید، په آییئے مستاگئے شینگ و تالان کنگا، هر مُلک و شھرا شتنت و هُداوند هم آیانی همراه اَت و آییآ گون بازین مَوجزه و اَجَبَین نشانیان، وتی هبرانی بَرهَکِی، راست و پَدَر کرت.^d

¹²:17 40 اسلیگین یونانی زبانے لیز، په سیه‌گَر و بگ، بران جُرام و په دگه تهر تهرین گران هم کار بندگان بیت.

^a:14 43 کَدَن، بران مَهرین تاکید، هُکم.

^b:2 7 آبیَد چه، بران گنیر چه.

^c:2 10 دانیال نبیا اے پرنام په یک هستیتیا کار بستگ که آ چه آسمانا کثیت. ایسا مسیها اے پرنام په وت زرتگ تان مردم براننت که آ چه آسمانا اَتکگ و هما واده داتگین مسیه انت.

^d:2 12 سازایگ، بران ستا کنگ.

⁴:16 20 لهتین دَرنبشتا، نُهمی تان بیستمی بند نیستانت.

ایسائے مرک

(متّا 27:27-56؛ لوکا 23:44-49؛ یوحنا 19:28-30)

³³نیمروچا بگر تان بیگاہئے سٹیا،^۷ سجھین مُلک اناگت تھار بوت۔³⁴ بیگاہئے ساھت سٹیا،^۷ ایسایا چبھال^۸ جت: «الوی، الوی، لِما سبُکٹنی؟» (بزّان: او منی ہُدا، او منی ہُدا! تتو چیا منا تھنا اِشت؟)^b 35 اؤدا نژیکا، لھتین اؤشتانگین مردما وھدے اِشکت، گوشتیش: «بچارِیت، ایاسا تتوار کنگا اِنت۔»³⁶ چہ آیان یگّے تچانا شت، اِشپنجے زرت و تْریشین شرابا میسینتی۔ اِسپنج، داریتے سرا بست و پہ چوسگا ایسائے نِیمگا شھارت و گوشتی: «سبر و ودار کنیت، بچارِین بارِین ایاس اییئے رَکبِنگا کثیت یا نہ؟»³⁷ گْرا، ایسایا بْرزین تتوارِیا چبھال کُشت و ساھ دات۔³⁸ ھمے وھدا، مزنین پرستشگاہئے پردہ، بْرزادا بگر تان جھلاد ڍرت و دو بھر بوت۔³⁹ ھما پئوجی آپسر کہ ایسائے دِیم پہ دِیما اؤشتانگأت، وھدے دیستی کہ آییآ چزنکا ساھ دات، گْرا گوشتی: «بیشک اے مرد ہُدائے چُک اَت.»

⁴⁰لھتین جنین دور اؤشتاتگ و چارگا اَت، گون آیان، مَریم مَجْدَلِیَہ، کسانین آکوب و یوشائے مات مَریم و سالومہ گون اتنت۔

⁴¹وھدے ایسا جلیلا اَت، اے جنین آییئے ھمراھ اتنت و آییئے ھزمت و چلوپکش کرتگأت۔ آبیّد چہ اِشان، دگہ بازین جنینے ھم اؤدا اَت کہ آییئے ھمراھیا اورُشلیما آتکگاتنت۔

ایسائے کبر و کپن

(متّا 27:57-61؛ لوکا 23:50-56؛ یوحنا 19:38-42)

⁴²آ رُوج، جُھئے رُوج اَت و مردم، پہ شَبُتے رُوجے آرام کنگا، وتا تئیار کنگا اتنت۔⁴³ ایسپ نامین مردے کہ آرماتیائے شھرئے نندوک اَت، سرّوکانی دیوانے اِژتمدین باسکے اَت و وت ھم ہُدائے بادشاھیئے رَھچار و وداربگ اَت۔ جُھئے بیگاہا پیلاتوسئے کِرا شت و گون بھاڈری و ڍلیری، ایسائے جؤنئے برگئے اجازتی لؤئت۔

⁴⁴وھدے پیلاتوس سَھبگ بوت ایسا چؤ زوت مرتگ، ھئیران و ھَبْگَہ مَنت و پئوجیانی مستری لؤئت تان بزانت کہ ایسا مرتگ یا نہ؟⁴⁵ پئوجیانی مسترئے سجھپین ھال و ھیرانی اِشکنگا رَند، ایسائے جؤنئے برگئے اجازتی دات۔⁴⁶ ایسپا، گُدے بھا گپت و آورت، آییئے جؤن چہ سلیبا ایز گیتک و ھما گُدئے تھا کپن کرت۔ کبریئے تھا کہ چہ پئسرا چہ تلارا تْراشگ و تئیار کنگ بوتگأت، ایسایِی کبر کرت و مزنین ڈوکے لیٹ دئیانا کبرئے دپا ایز کرت۔⁴⁷ مَریم مَجْدَلِیَہ و یوشائے مات مَریم، ھر دوینان دیست کہ آاش کجا کَل کرت۔

ایسائے جاھ جنگ

(متّا 1:28-10؛ لوکا 1:24-12؛ یوحنا 20:10-11)

¹وھدے شَبُتے رُوج ھلاس بوت، مَریم مَجْدَلِیَہ، آکوبے مات مَریم و سالومھا، وشبوین دارو گپت کہ ایسائے جؤنا چرپ کنت۔² یکشَبُھے^۳ بامگواھا، دِیم پہ ایسائے کبرئے سرا شنت۔³ راھا، وتمانوت ھبر کنگا اتنت کہ: «بارِین، کبرئے دپئے ڈوکا، کتے پہ ما لیئینیت و دور کنت؟»⁴ بلہ وھدے نژیک رَسنتت دیستیش ڈوک، کہ سکّ مزن اَت، لیئینگ بوتگ۔⁵ کبرا کہ

^{15۷}:33 اَسلیگین یونانی نِشتانک گوشت: «ششی ساھتا بگر تان نُھی ساھتا»، بزّان مرّوجیگین ساھتانی ھسابا، نیمروچے دواذدھا بگر تان بیگاہئے سٹیا۔

^{15۷}:34 اَسلیگین یونانی نِشتانک گوشت: «نُھی ساھتا»۔

^{15۸}:34 چبھال، بزّان دردناکین کوکار۔

^{15۹}:34 زبور 1:22۔

^{16۰}:2 اَسلیگین یونانی نِشتانک گوشت: «ھپتگے اتولی رُوجے»۔

لاویئے لوٹاپنگ

(متّا 9:9-13؛ لوکا 5:27-32)

¹³ایسا، پدا گورمئے لَمبا شت۔ مردمانی مزنین رُمبے آییئے کِرا آتک، ایسایا آ مردم تالیم و سَبک دانتت۔¹⁴ انچُش کہ ایسا راھا رٹوگا اَت، ھَلُپئے چُک لاوی ای دیست کہ سُنگ^۵ و مالیات گرگئے جاگھا نِشتگ اَت۔ گون آییآ گوشتی: «بیا، منی رَندگیریا بکن.» آ پاد آتک و ایسائے ھمراھ بوت۔

¹⁵وھدے ایسا لاویئے لوگا پہ ورگا نِشتگ اَت، دگہ بازین سُنگی و مالیاتگیر و گنھکارِین مردمے گون ایسا و آییئے مریدان نان ورگا اَت۔^۶ چیا کہ بازینے آییئے مَنّوک اَت۔¹⁶ شَرِیتے پَریسی زانورگان، وھدے ایسا گون اے ڈٹولین مردمان یکجاھ ورگا دیست، گون ایسائے مریدان گوشتیش: «آ پہ جے گون سُنگی و گنھکاران ھور نِشتگ و ورگا اِنت؟»¹⁷ اے ھیرانی اِشکنگا رَند، ایسایا گوشت: «دُراھ و سلامتین مردمان، ڊاکتر پکار نہ اِنت، ناڈراھان ڊاکتر پکار اِنت۔ من پہ پھریزکاران نثباتکگان، گنھکارانی لؤتگ و گوانک جنگا آتکگان.»

روچگئے بارٹوا

(متّا 9:14-17؛ لوکا 33:39-39)

¹⁸یہیائے مرید و پَریسی روچگ اتنت۔ نون مردم ایسائے کِرا آتکنت و جُسْتِش کرت: «چیا چُش اِنت کہ یہیا و پَریسیانی مرید روچگ دارنت، بلہ تئیی مرید روچگ نبت؟»¹⁹ ایسایا اے جُست گون یک مسالے چُش یَسئو^{۱۰} دات: «سور و آروُسئے مھمان، تان سالونک نِشتگ، روچگ بوت کنتت؟ نہ، تانکہ سالونک گون آیان گون اِنت، روچگ نبت۔²⁰ بلہ آ روچ کثیت کہ سالونک چہ آیان چتا کنگ بیت، گْرا آ روچگ دارنت۔²¹ ھچکس چہ نوکین گُدیا چُنڈے ندرِیت و کوھنِین پَشکا پَچّ و پینگ نجت، چیا کہ نوکین گُدئے پَچّ نَر کثیت و کوھنِین پَشکا گیشترِ ڍرِیت۔²² ھچکس ھم نوکین شرابا، کوھنِین زکان^{۱۱} ماَن نکنت، چیا کہ نوکین شراب، زکان تْراکینیت و ڍرِیت۔ زک و شراب، ھر دو زئوالِ بنت۔ نوکین شرابا، نوکین زکان ماَن کنت.»

ایسا شَبُتے واجه و اھند اِنت

(متّا 1:12-8؛ لوکا 6:5-5)

²³شَبُتے روچے، ایسا چہ گندمی کِشاران گوزگا اَت۔ آییئے مریدان راھ رٹواچا چہ آ کِشاران لھتین ھوشگ سِست۔²⁴ پَریسیان گون ایسایا گوشت: «بچار، چیا تئیی مرید شَبُتے روچا اَنچین کار کنتت کہ رٹوا نہ اِنت؟»²⁵ ایسایا گوشت: «زانا، شما نتوانتگ، وھدے داوود و آییئے ھمراھ شدیدگ بوتنت و آیان چیزے پہ ورگا نیست اَت، گْرا داوودا جے کرت؟²⁶ مسترین دینی پئشوا آبیاتارئے زمانگا، داوود ہُدائے پاکین لوگا شت و وت گون ھمراھان ہُدائے ناما ھما ھئیراتی و پاکونڈین نانش وارتنت کہ، آبیّد چہ دینی پئشویان دگہ ھچکسا آیانی ورگئے ھک نیست اَت.»²⁷ پدا، گون آیان گوشتی: «هُدایا شَبُتے روچ پہ مردمان پئدا کرتگ، مردم پہ شَبُتے روچا پئدا نکرتگ۔²⁸ پمیشکا، من کہ انسانے چُک آن، منا شَبُتے روچئے اِھتیار ھم ھست.»

^{۱۴}:2۱ سُنگ، بزّان مالیات، تْھیکس۔

¹⁵:2۴ بنی اسرائیلیان، سُنگی و مالیاتگیرین مردم نادؤست اتنت، چیا کہ آرومئے ھکومتے کارندہ اتنت و بازینیا پہ وتی نپ و سوتا چہ مردمان گیشین سُنگ و باج گپت۔

^{2۱}:19 یَسئو، بزّان جواب۔

^{2۱}:22 زک، بزّان چہ پسے پؤستا اڈ کرتگین ڍرِے کہ چہ مَشکا بَرتر اِنت۔

دگہ مُنڈیئے ڈرہبکشی

(متّا 9:12-14؛ لوکا 6:6–11)

3¹ دگہ رَندے، ایسا کنیسھا شت. اؤدا مردے ہستآت کہ دستی ھُشک و مُنڈُ آت. ² نِشتِگین مردم ایسائے اِنترار و وُدارا اتنت کہ: «اگن اے مردئے دستا شَمبھئے روچا ڈراہ بکنت، گؤا ما آییئے سرا شَبْتئے روچا کار کنگئے بھُتاما! جت کنین.» ³ ایسایا گون مُنڈَین مردا گوشت: «بیا دینما بؤشت.» ⁴ رَندا گون آ نِشتِگین مردمان گوشتی: «بارین، شَبْتئے روچا، نیکی کنگ رتوا اِنت یا بدی؟ انسانئے زَندئے رَکینگ! یا کُشگ و گار کنگ؟» آ بَینتوار بوتنت. ⁵ ایسایا گون زَھرے چارتنت، چیا کہ چہ آیانی سنگدلیا سکَ پدُرد بوت. گون آ مردا گوشتی: «دستا شہار دئے!» آِیا دست شہار دات و دستی وشُ و ڈِراہ بوت. ⁶ گؤا پَرسی دُنا شتنت و پہ ایسائے کوشارِتنگا گون ہیرودیان^k شعور و سَلاھش بُنگیج کرت.

بازین مردمے ایسائے رَندا راہ گِپیت

(لوکا 6:17–19)

⁷ ایسا چہ مردمان دور، گون وتی مریدان گورمئے لمبا شت. بازین جلیلی مردمے آییئے پدا رتوان بوت. ⁸ چہ یھودیہ، اوڑشَلیم، اِدومیہ و اُزُدئے کتورئے آ دستا ہم بازین مردمے مِچُ بوت، سور و سَییدوتھے چَپ و چاگردئے نندوُک ہم آتکنت. چیا کہ آیان ایسائے مَوزھانی بارتوا اِشکتگ آت. ⁹ ایسایا گون مریدان گوشت، بوجیگے پہ آِیا تَیيار بکننت تانکہ چہ بازین مردمانی مِچِیئے اَنگَر و آشویا دور ببیت. ¹⁰ آِیا بازین مردمے وشُ و ڈِراہ کرتگآت، پمیشکا ناڈِراھین مردم پہ آییئے دست پَر کنگا، تیلانک دَیان، دَیما کِیزان اتنت. ¹¹ ھمایان کہ چنَ پَر آت، وھدے ایسااِش دیست آییئے پادان کپنتت، کوکارِش کرت و گوشتِش: «تغو ھدائے چُک ائے.» ¹² ایسایا ھُکم داتنت: «گون کَسا مگوَشیت من کئے آن.»

دوازده ھاسین کاسیدئے گچین کنگ

(متّا 1:10–2؛ لوکا 6:12–16)

¹³ رَندا، ایسا کڑھے سرا سر کپت و چہ وتی مریدان لھتینی ھمؤدا لوئت و آ ایسائے کِزا آتکنت. ¹⁴ ایسایا چہ آیان دوازده کَس گچین کرت و وتی ھاسین کاسید نامیننتت، تانکہ گون آِیا ھمراہ بننت و آیان پہ وشَین مستاگئے شنگ کنگا رتوان بکنت. ¹⁵ چنَ کَشگئے اِھتِیاری ھم داتنت. ¹⁶ آ دوازدهینانی نام اِش اِنت: شَمون کہ ایسایا آییئے دومی نام، «پَترس»^ا پَر بست، ¹⁷ زَندیے چُک آکوب و آییئے برات یوھئا کہ ایسایا «گَرند و گرؤکتے چُک» نام پَر بستنت، ¹⁸ اَنڈریاس، پیلِیَس، بَرتولوما، متّا، توما، ھَلْپیئے چُک آکوب، تَدا، سَرمچارین شَمون^m و ¹⁹ یھودا اِسگرِیوتی کہ رَندا ایسایِی دُرؤھگیⁿ و دژمنانی دستا دئیگی آت.

پدا جُست کرت: «گؤا اے مردا کہ شما آِیا یَھودیانی بادشاہَ گوَشیت، چَوَن کنان؟» ¹³ مردمان کوکار کرت: «سَلِیبی کَش!» ¹⁴ پیلاتوسا جُست کرت: «چیا بارین؟ مِیاری چی اِنت؟» بلہ آیان گیشتر کوکار کرت: «سَلِیبی کَش!» ¹⁵ گؤا پیلاتوسا کہ لوئت مردمان چہ وت رزا بکنت، باراباس آزات کرت و ایسا، شَلاک جناپنت و داتی کہ آِیا سَلِیبے سرا بدرنجنت.

ایسائے سرا کلاگ و ریشکند

(متّا 27:27–31؛ یوھئا 19:1–3)

¹⁶ سپاھیاگان، ایسا والیئے کوٹ و مازیئے پینشجاھا برت و سپاھیاگانی سَجھین لشکر لوئت و مِچُ کرت. ¹⁷ آیان، بادشاھی جَمورنگین کباھے ایسائے گؤرا دات، چہ دُنگر و کُنثگان تاجے جَوَرننت و آییئے سرا اِیز کرت. ¹⁸ گون کلاگ و ریشکندے، شَرپ و اِزَت دات و گوشتِش: «دُرود و دَرھبات،^u و یَھودیانی بادشاہ!» ¹⁹ لَئِش سرا جت، دَیما تَہ کرت و سُدجدہاش کرت. ²⁰ وھدے کلاگ و مَلنڈَش ھلَینت، گورئے جَمورنگین کباھش کَشت و آییئے جندئے گُدش پدا گؤرا داتنت. رندا، دَیم پہ سَلِیب کَشگا برتِش.

ایسا و سَلِیب

(متّا 27:32–44؛ لوکا 23:26–43؛ یوھئا 19:17–27)

²¹ ھما وھدا، کرینیئے شھرئے ^v شَمون نامَین مردے، کہ اِسکَنڈَر و روپُسے پت آت، چہ کِشاران دَیم پہ شہرا آِیگا دیستِش. سپاھیگان پہ بیگار گپت کہ ایسائے سَلِیبا بَدا بکنت. ²² آیان، ایسا ھما جاگھا آورت کہ نامی «جُلُجُتا» بزان «کامپول» اِنت. ²³ گؤا، شراپش مَرُ مان کرت و پہ ورگا دات، بلہ ایسایا نِوارت. ²⁴ نون سَلِیبے سرا دَرْتکِش، پُچُج و پوَشاکش وتمانوتا بھر کرتنت و پال جیش کہ بارین کتیا چے رسیت.

²⁵ سَھبے وھد آت^w کہ ایسااِش سَلِیب کَشت. ²⁶ مِثیارنامگے سرا پہ آییئے جُرم و مِثیارا چُش نِشتگآت: «یَھودیانی بادشاہ.» ²⁷ ایسائے ھمراھیا دو یاگی و دُزُش ھم سَلِیبے سرا دَرْتک، یگے راستین و دومی چَپَین نیمگا. ²⁸ اے دُتولا، پاکین کتابے ھما پینشگویی سرجم بوت کہ گوَشیت: آ چہ رَدکاران زانگ بوت.^x ²⁹ رھگوزان دژمان دَیان، وتی سر چَندَپنت و گوشتِش: «او مزینن پرستشگاھئے کرؤچوک کہ گوشتگت: (سے روچا پدا آِیا اڈُ کنان!» ³⁰ نون وتا بَرکَین و چہ سَلِیبا اِیز آ!»

³¹ ھمے پَیثِما مزینن دینی پینشوا و شَریتے زانوگر ریشکند و مَسکرا کنگا اتنت و گوشتِش: «آ دگہ مردمی رَکیننت بلہ وتا رَکینت نکنت. ³² پل کہ مَسِہ، اِسرائیلے بادشاہ، نون چہ سَلِیبا اِیز بکپیت تانکہ ما بگندین و باور بکنین.» آ دوین ھم کہ گون آِیا دار کَشگ بوتگاتنت، ایسایا بَد و رَد گوشگا اتنت.

^[1] 2:31 بُھتام، بزان ملامت، ٹھمت.

^[2] 4:31 رَکینگ، بزان نجات دئیگ، بچینگ.

^[3] 6:3k ہیرودی، بزان ہیرودیس بادشاھئے دَستواہ.

^[4] 16:3l یونانی زبانا، «پَترائے» مانا «تَلاَر» اِنت.

^[m] 18:3m بازئے گُمان کنتت کہ سرمچارے مانا اِش اِنت: شَمون یَھودیانی یک دینی سیاسی پارٹیئے باسک بزان اُزو بوتگ کہ رومیانی دَیما اؤشتاتگ.

^[n] 19:3n درؤھگ، بزان پہ رپک رَد دئیگ، اربی و پارسیا «خیانت».

^[14] 18:18 دُرود و دَرھبات، بزان سلام و اَلِیک.

^[15] 21:21 کرینیئے شھر اَنوگین زمانگے لیبائے مُلکا اِنت.

^[w] 25:15x اَسلیگین یونانی نِشتانک گوَشیت: «سِیمی ساھت»، بزان ساھت تُھا. یَھودیانی روچے ھساب، ساھت سَھبے شَشا بُنگیج بوت.

^[x] 28:15x اِشیا نیبے کتاب، بَھر 53، بَند 12. لھتین دَزنِشتا بَند 28 نیست.

نہانت۔ ⁵⁷ دگہ لہتین، پہ دروگین شاہدی دئیگا پاد آتک و گوشتیش: ⁵⁸ «ما ایشکتگ کہ اے مردا گوشتگ: «من انسانے اڈ کر تگین اے مزین پرستشگاھا کروجان و پروشان و سے روچے تھا یکے بندان کہ انسانے جوڑنتگینِ نبیت.»» ⁵⁹ بلہ آ شاہدانی ہر ہم یک ڈولا نہانت۔ ⁶⁰ مسترین دینی پیشوا پاد آتک و سجھینانی دیمہ چہ ایسایا جُست کرت: «تیی بارثوا چوین شاہدی دئیگا اُت؟ ایشانی ہچ پَسَعُو ندئیے؟» ⁶¹ بلہ ایسا بیتوار اُت و ہچ پَسَعُو نداتی۔ مسترین دینی پیشوایا پدا چہ ایسا جُست کرت و گوشتی: «بارین، تو ہما مسیہ، مَزَن شائین ہُدائے چُک ائے؟!» ⁶² ایسایا پَسَعُو دات: «من ہما آن، شما یک روچے گندیت کہ انسانے چُک، زوراوَرین ہُدائے راستین نیمگا نشتگ۔ چہ آسمانے جبرانی تھا ہم کنیت.» ⁶³ مسترین دینی پیشوایا وتی گورے جامگ ورت و گوشتی: «اُنگت ہم مارا شاہد پکار اُت؟» ⁶⁴ شما وت ایشیے کُپر ایشکت۔ نون شمے شُور و سلاہ چی اُت؟» سجھینان دَرانیت: «ایشیے سِزا مَرک اُت.» ⁶⁵ چہ آیان لہتینا، ایسانے دیمہ تُو کرت، ^۶ ایسے چِمَش بستنت، مُشت و شہماتش جت و گوشتیش: «نون پیگمیری کن!» سپاہیگان، آ گپت و گون لُٹ و شہماتان مان بست۔

پترسے انکار

(مَثَا 26:69-75؛ لُوکا 22:56-62؛ یوہَنَّا 18:15-18، 25-27)

⁶⁶ آ وهدا کہ پترس، جہلا، پیشجاہا نشتگ اُت، چہ مسترین دینی پیشوائے مژدان یکے آتک۔ ⁶⁷ پترسے دیست کہ آسے دیمہ نشتگ و وتا گرم کنگا اُت۔ ایسے نیمگا رُگورُگو چارت و گوشتی: «تو ہم ایسا ناسریے ہمراہ بوتگے!» ⁶⁸ بلہ ایسا نَمَیت و گوشتی: «نہ، من نزانان و سرپد نبان کہ تو چے گوشگا ائے.» گون اے ہبرا، دیمہ پہ دروازگا رھادگ بوت۔ ہمے دمان و درگنا، کروسا بانگ سر دات۔ ⁶⁹ آ مژدانا یک برے پدا پترس دیست و گون آیان کہ اژدا اؤشتانگ اُت، گوشتی: «اے مرد ہم چہ ہمایان اُت!» ⁷⁰ بلہ پترسا پدا نَمَیت۔ کَمے رَندترا، آ کہ اژدا اؤشتانگ اُت، پدا گون پترسا گوشتیش: «اَلما تو چہ ہمایان ائے، چیا کہ تو ہم جلیلیے ائے.» ⁷¹ بلہ پترسا سٹوگند وارت و گوشت: «منی سرا ہُدائے نالت بات اگن دروگ بندان۔ اے مردا کہ شما گوشتیت، من نزانان.» ⁷² ہمے درگنا، کروسا دومی بانگ سر دات۔ نون پترس، ایسانے ہما ہیرے یات و ترانگا کپت کہ گوشتگ اُتی: «چہ کروستے دومی بانگا پیسر، سے زندا منی پَجَاہ آرگا اِنکار کئے.» نون دلرنج بوت و سک گرتی۔

ایسا پیلاتوسے دیمہ

(مَثَا 27:1-2، 11-26؛ لُوکا 23:1-7، 13-25؛ یوہَنَّا 18:28-40)

15 ¹ سبَاہا پگاہ،^s مزین دینی پیشوا، کتومے کماش، شَریتے زانوگر و سروکانی دیوانے سجھین باسک ہمشور بوتنت و ایسائش بست، گزان کرت و پیلاتوسے دستا دات۔ ² پیلاتوسا چہ ایسا جُست کرت: «تو یہودیانی بادشاہ ائے؟» ایسایا پَسَعُو دات: «تو وت گوشگا ائے.» ³ مزین دینی پیشوا ایسے سرا بازین بھتام جنگا اُتنت۔ ⁴ پیلاتوسا پدا جُست کرت: «پہ چے پَسَعُو ندئیے؟ بچار تیی سرا چینچک پد و بھتام جنگا اُت.» ⁵ ایسایا ہچ پَسَعُو ندات۔ پیلاتوس ہیران مَنت۔ ⁶ پیلاتوسا، ہر سال اییدے وهدا، چہ یہودی بندیگان یکے، ہما کہ مردمان بلوتین، آزات کرت۔ ⁷ بندیگانی تھا باراباس نامین مردے ہست اُت۔ گون ہما آشویان گرگ بوتگ اُت کہ شورے وهدا ہون و کوشش کرتگ اُت۔ ⁸ مہلوک، پیلاتوسے کزا آتک، دزبندی ایش کرت و گوشتیش: «ہر دابا کہ گوستگین سالانہ کرتگ، اِمبری ہم ہما دابا بکن.» ⁹ پیلاتوسا جُست کرت: «لؤتیت یہودیانی بادشاہا پہ شما آزات بکنان؟» ¹⁰ ایسا زانتگ اُت کہ دینی پیشویان، ایسا پہ ہَسَد و کُنت ایسے دستا داتگ۔ پمیشکا چُش گوشتی۔ ¹¹ بلہ دینی پیشویان مردم شوریتنت و آشپیننت! تان چہ پیلاتوسا بلوتنت ایسانے جاہا، باراباسا آزات بکنت۔ ¹² پیلاتوسا

^{14:65} تُو کنگ، بز ان کنگ.

^{15:1} پگاہ، بز ماہلہ.

^{15:11} آشپینگ، بز پاد کنگ، تھریک کنگ.

ایسا و بلزبول

(مَثَا 12:22-32؛ لُوکا 11:14-23)

²⁰ رَندا، ایسا لُوگا آتک و اژدا مردم ہمینچک باز اُت کہ ایسا و ایسے مریدان ورگے مژہ ہم نرست۔ ²¹ وهدے ایسے سیاد و وارس سہیگ بوتنت، ایسے برگا آتکنت، چیا کہ لہتینا گوشتگ اُت کہ آ سار نہانت۔ ²² چہ اورشلیم آتگین شَریتے زانوگران ہم انچش گوشتگ اُت کہ ایسایا چن پر و گون چنانی سردار بلزبولے سروکیا، چنان کَشیت۔ ²³ گزا ایسایا آ لوتنت و گون مسالانی آرگا گوشتی: «شیتان، چون شیتانا کُشت و در کرت کنت؟» ²⁴ اگن یک مُلکیا ناپیایکی بیت، آ مُلک برجہ نامانیت، ²⁵ اگن یک لوگیتے مردم وت مانوت ناپیاک بننت، آ لوگ ہم پَشَت نکپیت۔ ²⁶ ہمے ڈولا، اگن شیتانے بادشاہیا ناپیایکی و پَرُشت و پَرُوش بکپیت، ایسے بادشاہی گار و بیگواہ بیت و شیتان گار و بیگواہ بیت۔ ²⁷ یک زوراوَرین مردمیتے لوگا ہچکس نپتریت و ایسے لوگا پُل و پانچ^o کرت نکنت، تان وهدے کہ ہما زوراوَرین مردما مگیبت و مندیت۔ رَندا ایسے لوگا پُل و پانچ کرت کنت۔ ²⁸ باور کنیت کہ مردمانی گناہ و کُپر بکشگ و پهل کنگ بنت، ²⁹ بلہ ہما کہ ہُدائے پاکین روہے ہلاپا گناہ و کُپر کنت، ہچبر پهل کنگ نبیت و ابدی گنہکار مانیت.» ³⁰ ایسایا پمیشکا چُش گوشت کہ آ گوشگا اُتنت، ایسایا چن سرا اُت۔

ایسانے مات و برات

(مَثَا 12:46-50؛ لُوکا 8:19-21)

³¹ ایسانے مات و برات آتک و ڈنا اؤشتانت، کُشو و پیکامش رثوان دات کہ ایسا آیانی کزا بیعت۔ ³² بازین مردمے ایسے چپ و چاگردا نشتگ اُت و ہالیش دات: «تیی مات و برات ڈنا اؤشتانگ و ترا لوتنت.» ³³ ایسایا آیانی پَسَعُوا جُست کرت: «منی مات و برات کئے اُت؟» ³⁴ گزا، ایسایا نشتگین مردمانی نیمگا چارت و گوشتی: «منی مات و برات ایش اُت! ³⁵ آ کہ ہُدائے واہگ و زرائے سرا کار کنتت، ہما منی مات و برات و گہار اُت.»

تھم چنڈگئے مسال

(مَثَا 13:1-17؛ لُوکا 4:10)

4 ¹ ایسا پدا مَزَن گورمے کزا، مردمان درس و سبک دئیگا اُت۔ ایسے چپ و چاگردا ہمینچک مردم مُچ بوت کہ بوجیگیا سوار بوت و کَمکے آ کُشتہ کزنت، بلہ سجھین مردم گورمے تیبایا^p مُچ و یکجاہ انتت۔ ² گزا ایسا مردم گون دَرور و مسالان بازین درس و سبک داتنت و گوشتی: ³ «گوش داریت۔ یک دھکانے پہ تھمے چنڈگا شت، ⁴ تھمانی چنڈگئے وهدا کَمکے تھم راہے سرا رتک و بالی مُرگان چت و وارنتت۔ ⁵ کَمے تھم ڈل و ڈوکانی سرا رتک کہ اژدا ہاک کم اُت، پمیشکا زوت رُست و سبز بوتنت، چیا کہ ڈگار تلگ اُت۔ ⁶ بلہ چہ روچے تَرندین گرمیا گیبُرت^q و ہشک بوتنت، چیا کہ آیانی ریشگ و وَنڈال، ^r زمینا جُهل نشتگاننت۔ ⁷ کَمے تھم ہم شَز و چرک و دَنگرانی^s تھا رتک، شَز و دَنگران آیانی رُست و رُڈوم داشت و آ بپتر و بیسَمر منتنت۔ ⁸ دگہ کَمے تھم، شَرین زمینا رتک، آ شَر رُست و مزن بوتنت، جاہے سی سری، جاہے شست سری و جاہے سَد سری ہوشگ و برش کرت.» ⁹ پدا گوشتی: «ہرکسا پہ ایشکنگا گوش ہست، بَشکت.»

^{39:27} پُل و پانچ، بز ان زورُرد، لُٹ و پُل.

^{4P:1} تیاب، بز دریائے کز، ساہل.

^{4q:6} گیبُرت، بز ان ہشک تَرگ، نَسگیر بیگ.

^{4f:6} وَنڈال، بز ان ریشگ و روٹگ.

^{4f:7} شَز، یا شنز، و چرک بپترکین سبزگے کہ اَسلیکین کشارے تھا رُدیت و آیانی رُست و رُڈوما داریت۔ دَنگر دگہ کُنتگی سبزگے کہ آہ کشارا ہراب کنت.

¹⁰ وھدے مردم شنتت و ایسا تھنا مَنت، گِرا دوازدهین مرید و اے دگہ ھمراھان، چہ آییآ اے مسالانی مانا جُست کرت۔ ¹¹ ایسایا پَسَو دات: «هُدائے بادشاھیئے راز پہ شما بکشگ بوتگ، بلہ آکہ منی راھئے زندگیریا نکنت، اے چیز پہ آیآن ہُشکینِ مِسال و دَرَوَر اَنت و بَس، ¹² تانکہ:

گُون چَمآن بچارنت، بلہ مگندنت

گُون گُوشان پِشکننت، بلہ سَرکِچ مِئورنت،

هُدائے نیمگا پر متزنت و بکشگ مینت.»

تھم چَندگئے مِسالئے مکسد

(مَثا 13:18–23؛ لوکا 8:11–15)

¹³ پدا گوشتی: «اگن شما اے مسالا سَرکِچ نئورِیت، گِرا آ دگہ مسالان چُون زانت کنیت؟ ¹⁴ تھم چَندُوک ھما انت کہ ہُدائے ھیرا کِشیت۔ ¹⁵ لھتین مردم راھئے سرا رتکگین تھمئے ڈُولا انت۔ ہُدائے گال و ھبر کہ اژدا کِشگ بیت، ھما دمانا شَیتانَ کتیت و چہ آیانی دلا کِشتگین ھیرا دَر کنت و بارت۔ ¹⁶ ھمے ڈُولا، آ تھم کہ ڈَل و ڈُکانی سرا رتکنت، ھما مردمانی مِسال انت کہ ہُدائے ھیرا گوش دارنت و ھما دمانا پہ گل و شادھِیَ مَنتت، ¹⁷ بلہ پہ اے سئویا کہ ریشگ و وُندالِش نجتگ، ہُدائے کَلُمو آیانی دلا، تان دِیرا نمایت و جاگہ نکنت۔ وھدے پہ ہُدائے گال و ھبرانیگی سکی و آزارے سر بجت، ھما دمانا چہ راھا نُکلنت و کپنت۔ ¹⁸ آ تھم کہ شِرَ و دَنگرائی نیاما رِچِچگ بوتنت، ھما مردم اَنت کہ ہُدائے گال و ھیرا گوش دارنت ¹⁹ بلہ دنیایی پریشانی و مال و زَرَّے ھرس و جَویَہ^۱ و آ دگہ چیرانی لوٹ و واھگ آیآن رَدَ دَینت و نثیلنت ہُدائے ھبر سبز بتزیت و بَر و بَرَوَر بدننت۔ ²⁰ آ کہ شَرِّین زمینئے ڈُولا اَنت، ھما اَنت کہ ہُدائے ھیرا اِشکننت و مَنتت، بَر و بَرَوَر دَینت، لھتین سی سَری، لھتین شَست سَری و لھتین سد سَری بیت.»

چراگئے مِسال

(لوکا 8:16–18)

²¹ ایسایا مِسال دئیانا گوشت: «کتے روکین چراگا تگار،^{۱۱} یا تھئےے چیرا چیرِ دنت؟ چراگا چراگجائے سرا ایزِ نکنت؟ ²² آ چیز کہ چیر انت، زاھر و پَدَر^۷ بیگی انت و آ ھبر کہ پناہ و اَندِیم انت، آشکار و دِیمدرا بیگی انت۔ ²³ ھرکسا پہ اِشکنگا گوش ھست، پشکنت.»

²⁴ پدا گوشتی: «دلگوش کنیت کہ شما چے اِشکنیت۔ گُون ھر کئیل و پئیمانھیا کہ بدئیت، گُون ھما کئیلا شمارا دئیگ بیت۔

اَنگت گیشتر ھم شمارا رسیت۔ ²⁵ کَسِیا کہ چیزے ھست، آییا گیشتر دئیگ بیت و کَسِیا کہ نیست، چہ آییا ھما کہ ھست انتی ھم پیچ گرگ بیت.»

تھمے کہ بُجیت و سبزِ بیت

²⁶ ایسایا گوشت: «هُدائے بادشاھی، انچُش انت کہ کسے ڈگارا تھم بکِشیت۔ ²⁷ شپا بوَسیت و روچا آگاہ بییت۔ بلہ تھم انچُش رُدنت و مزَن بنت کہ دِھکان وت نزانن چہ پئیما و چُونکا چُش بوت۔ ²⁸ بے کَسِیئے کُمکا ڈُگار، کِشتگین تھما پہ بَر و بَرَوَر دَ رسیتیت۔ اے ڈُولا: پیسرا تاک، پدا ھوشگ و زَندا ھوشگئے تھا دانگ۔ ²⁹ وھدے کِشارئے بَر رَسیت، دِھکان داسا سَوھانَ کنت، چیا کہ روَن و موَشئے وھد آتکگ.»

ایسائے دُوا

(مَثا 26:36–46؛ لوکا 22:39–46)

³² ایسا و آییئے مرید، چتسیمانی نامین جاگھینا شنتت۔ گُون آیآن گوشتی: «ھیدا بدارِنت، مَن رتوان و دُوا کنان.» ³³ پٹُرس، آکوب و یوھَنائی وتی ھمراہ کرتنت۔ اَناکت، یک مزنین اندوَه و بیتاھیرے^o آییئے جسم و جانا نشت۔ ³⁴ گُون آیآن گوشتی: «سک پریشان آن، گَم و اَندوھان منا مَرکِیگ کرتگ، شما اِدا بدارِنت، مئوسیت و آگاہ و ھُوَار بیت.» ³⁵ چہ اژدا کَمے دیمترا شت، دِیم پہ چیر کپت و دُوا کنان گوشتی: «او منی پت! اگن بوت کنت، اے سکین ساھتا چہ منی سرا بَنگَلین.» ³⁶ پدا گوشتی: «ابا، او منی پت! تئیی دستا ھر چیز بوت کنت، اے سکِیانی جام و پیالھا چہ من دور کن و بَنگَلین۔ بلہ آ ڈُولا نہ کہ مَن لوٹان، ھما ڈُولا کہ تئو لوئئے.» ³⁷ وھدے ایسا پر تَرَت، دیستی کہ آ واب اَنت۔ گِرا گُون شَمون پٹُرسا گوشتی: «شَمون! واب ائے؟ نبوت یک ساھتے ھم آگاہ بمانے؟ ³⁸ ھُوَار بیت و دُوا کنیت تانکہ آزمایش و چکاسا مکپیت۔ روه، تئیار و مُرادِیگ انت، بلہ جسم بزور و ناتوان.» ³⁹ یک برے پدا پہ دُوا کنگا شت و ھما دُویای کرت۔ ⁴⁰ وھدے پر تَرَت، دیستی پدا واب اَنت۔ آیانی چَم زُھیزگ و وایینگ اتنت و نزاننش آییا چے پَسَو بدئینت۔ ⁴¹ سئیمی زَندا، پدا مریدانی کِزا اَتک و گوشتی: «اَنگت ھم ویتگ و آرام کنگا اِنت؟ بَس انت! آ وھد و ساھت رَسَستگ۔ نون انسانئے چُک دروُھگ و گنھکارانی دستا دئیگ بیت۔ ⁴² پاد آیت برئوین! آ کہ منا دروُھیت، پیداک انت.»

ایسائے دزگیر کنگ

(مَثا 26:47–56؛ لوکا 22:47–53؛ یوھنا 3:18–12)

⁴³ ایسا اَنگت ھیرا اَنت کہ چہ دوازدهین مریدان یکے، بزآن یھودا، اَتک و رَست۔ آییا رُمیے مردم ھمراہ اَنت کہ زَھم و لَئِش گُون اَنت۔ اے رُمب، چہ مزنین دینی پیشوا، شَرِیتئے زانوگر و کئومئے کماشانی نیمگا راہ دئیگ بوتگا اَنت۔ ⁴⁴ یھودایا آیانا اے نشانی دانگات: «ھماییا کہ مَن چُکان، ایسا ھما انت۔ آییا دزگیر کنیت و گُون مُھر و مُھکمین نگھپانے ببرت.»

⁴⁵ گِرا، یھودا تچکاتچک ایسائے کِزا اَتک و گوشتی: «او استاد!» زَندا، ایسایِ چُکت۔ ⁴⁶ یھودائے ھمراھان ایسا گپت و دزگیر کرت۔ ⁴⁷ چہ ایسائے ھمراھان یکِیا وتی زَھم کَشَت و مسترین دینی پیشوائے نئوکرئے سرا اُرُش^p برت و آییئے گوشِ سیست۔ ⁴⁸ ایسایا گُون ھما مردمان کہ آییئے دزگیر کنگا اَتکگ اتنت، گوشت: «زانا، من یاگی و رھزنے آن کہ گُون زَھم و لَئان پہ منی گرگا اَتکگیت؟ ⁴⁹ من ھر روچ، شمئے دِیما مزنین پرستشگاھا درس و سَبک دانگ و شما منا نکپتگ۔ بلہ پاکین کتابانی ھبر باید انت سرجم بینت.» ⁵⁰ آ وھدی، مریدان آیلہ دات و جِستنت۔ ⁵¹ ورنایے کہ جامگے گُورا اَتی و بَس، ایسائے زَندا گُون کپت، اَاش ھم گپت۔ ⁵² بلہ دزگیر کنگئے وھدا، آییئے جامگ لُکُشت و جاندرا تتک۔

ایسا، سرؤکانی دیوانا

(مَثا 26:57–68؛ لوکا 22:54–55، 63–71؛ یوھنا 13:18–14، 19–24)

⁵³ ایسائے دزگیر کنؤکان، ایسا زرت و مسترین دینی پیشوائے کِزا برت، ھموَدا اے دگہ مزنین دینی پیشوا، کئومئے کماش و شَرِیتئے زانوگر مِچُ انتت۔ ⁵⁴ پٹُرس ھم دور دورا ایسائے زَندا رتوان اَنت، مسترین دینی پیشوائے لوگئے پیشجاھا پُشرت و گُون ھزمتکاران آسئے کِزا نشت و دستانی تاپگا لگت۔ ⁵⁵ مزنین دینی پیشوا و سرؤکانی دیوانئے سچَھن باسک،^۹ پہ ایسائے مَرکئے سِزا دئیگا شاھدِیئے شوھازا اتنت، بلہ شاھد نیستات۔ ⁵⁶ بازئینیا، دروگین شاھدی دات، بلہ آیانی ھبر گُون یکدومیا یکَ و ھمَدَپ

^[1] 33: بیتاھیری، بزآن بے آرامی، بیکراری۔

^[2] 47:14P اُرُش، بزآن ھملہ۔

^[3] 55:14۹ باسک، بزآن اُرُو، مِمبر۔

^[4] 19:4۴ جویہ، بزآن لالچ و تمہ۔

^[5] 21:4۴ تگار، بزآن مزنین جُھلین درپ، ھیران، لگن۔

^[6] 22:4۷ پَدَر، بزآن زاھر، آشکار۔

سرگوزڙے ايڊيٽي تبیاری

(مٿا 30–17:26؛ لوڪا 7:22–23)

¹² ٻيٺميرين نانڙي ايڊيٽي اٺولي رڙڇا، ڪه گورانڌڙي کُرڀانينگ ڪنگڙي رڙڇ آت، مريدان ڇه ايسايا جُست ڪرت: «لڙڙي ما ڪجا برٿوئين و سرگوزڙي ايڊيٽي شامڙي تياريا بڪنين ڪه تئو بڙڙي؟» ¹³ گڙا، ايسايا ڇه مريدان دو کس ڊيم دات و گوشتي: «شهر ا برٿوئين، ازدا مردے گنديت ڪه آبي ڪونزگي گون انٽي، آبيي زندا برٿوئين. ¹⁴ هما لوگا ڪه آرٿوت، شما هم برٿوئين و لوگڙي واهندا بگوشتيت: «استاد جُست ڪنت: مهمانهانه ڪجا ائنت ڪه من گون وتي مريدان سرگوزڙي شاما همڙدا بوران؟» ¹⁵ آ مرد، شمارا وتي لوگڙي سڙڙا، پُراهين بان و ديوانجاهي پيشِ داريت ڪه اوڏا هر چيز هست و تيار ائنت، شامڙي تياريا همڙدا بڪنيت.» ¹⁶ دوين مريد شت و شهر رستنت. ازدا، آيان هر چيز هما پئيماديست ڪه ايسايا گوشتگآت. سرگوزڙي شامش همڙدا تيار ڪرت. ¹⁷ بنگاه ڪه بوت، ايسا گون دوازهين مريدان همڙدا آتڪ. ¹⁸ وهده پَرزَوَنگڙي سرا نشتگائنت و شام ورگا اتنت، گوشتي: «باور ڪنيت، ڇه شما يڪي ڪه ائون گون من نشتگ و شام ورگا ائنت، منا دَرُوھيت و دڙمناني دستا دنت.» ¹⁹ مريد پريشان و دلٿيرڪه! بوتنت و باريگ باريگا جُستيت ڪرت: «واجه! من وه نهآن، نه؟» ²⁰ ايسايا پَسُو دات: «ڇه شما دوازهينان يڪي، هما ڪه ائون گون من همڪاسگ ائنت.» ²¹ چيا ڪه هما ڏٺولا ڪه نيبسگ بوتگ، انسانڙي چُڪ ڇه اے دنيايا رتوگي ائنت، بله بَرَن و آپسوز په همايا ڪه انسانڙي چُڪا دَرُوھيت. په آيا شرت ر آت ڪه هچبر ڇه ماتا پيدا موبوتين.

گڏي شام

²² وهده شام ورگا اتنت، ايسايا نڪني زرت، شگري گپت، چُنڌ چُنڌ ڪرت و مريدانا داتي. گوشتي: «بزرڙي! اے مني جسم ائنت.» ²³ پدا جامے زرتي، هُڏائے شگري گپت، مريدانا داتي و سڄهينان ڇه آجاما نوشيت. ²⁴ نون گوشتي: «اے مني نوکين اهد و ڪرائے هون ائنت ڪه په بازينبا رنچگ بيت. ²⁵ شمارا راستين گُوشان، نون دگه برے انگورڙي ڏهل و سَمرا نئوشان تان هما رڙڇا ڪه هُڏائے بادشاهيا پدا بنوشاني.» ²⁶ هُڏائے سڀت و سَنايام زند، ڊيم په زئيتونڙي ڪڙها راه گپتنت.

پڙسڙي انڪارڙي پيشگوي

(مٿا 35–31:26؛ لوڪا 34–31:22؛ يوهنا 36–38)

²⁷ ايسايا گون مريدان گوشت: «شما سڄهين نَگل و ريت و منا يله ڪنيت. چيا ڪه نيبسگ بوتگ: من شپانڪا جنان و پس شنگ و شانگ بنت. ⁿ ²⁸ بله زندگ ببيگ و جاه جنگا زند، ڇه شما پيسر جليل رٿوان.» ²⁹ پڙسا دڙائنت: «اڪن سڄهين نَگل بورنت و ترا يله بدئينت، من هچبر نَگل نئوران.» ³⁰ ايسايا گوشت: «ترا راستين گُوشان، همه مرڙڇي، هئو انشپي، تئو، تئبي جند، ڇه ڪرُوسڙي دومي بانگا پيسر، مني پڄاه آرگا سڙي زندا انڪار ڪئي و نمئڙي.» ³¹ پڙسا په دلجمي گوشت: «اڪن گون تئو مني سر هم برٿوت، ڇه تئبي پڄارا هچبر نبجان.» اے دگه سڄهين مريدان هم انڇش گوشت.

ڪسٽرين ٿهڙي مسال

(مٿا 32–31:13؛ لوڪا 18:13–19)

³⁰ پدا ايسايا گوشت: «په هُڏائے بادشاهيا، چونين دَرُورے بيارين و چونين مسالے په آبيي بيئانا پيش بڪنين؟ ³¹ هُڏائے بادشاهي، ٿيلڪاهڙي ^w ٿهڙي ڏٺولا ائنت. زمينا ڪشگي ٿهڙماني تها ڇه سڄهينان ڪسٽرين ائنت. ³² بله ڪشگ ڪه بوت، رُديت و ڇه آ دگه سبزگان بَرزَرَت بيت، شاه و لمبي انڇش مزَن بنت ڪه بالي مُرگ، آبيي تاڪ و ٿالاني ساهگڙي چيرا کُڏوه و کُڏام بندنت.» ³³ ايسايا هُڏائے هير انڇين مسال و دَرُوراني تها گون آيان درشان ڪرتنت ڪه آ سرڪڇ بورنت و سرپد بينت. ³⁴ بے دَرُور و مسالان هچ هيري نڪرت، بله وهده گون وتي مريدان تهنا بوت، گڙا سڄهيني په آيان مانا ڪرتنت.

توپائڙي ايرموش x ڪنگ

(مٿا 27–23:8؛ لوڪا 22–25)

³⁵ هما رڙڇا، بنگاه، ايسايا گون وتي مريدان گوشت: «بيات گورمڙي دومي نيمگا رٿوين.» ³⁶ آيان ڇه مردمان رُڪست گپت، هما بوجيگا ڪه ايسا نشتگآت سوار بوتنت و ايسالاش گون وت برت. دگه لهٿين بوجيگ هم همراه آت. ³⁷ ڏير نگوست ڪه مزين سڙهگوتيا سر ڪرت و مستين چئول و مئوجان بوجيگ ڇه آيا پُر ڪرت. ³⁸ ايسايا، سرجاهي سرڙي چيرا آت و بوجيگڙي پُشتي نيمگا، واب آت. گڙا مريدان، ڇه واپا آگاه ڪرت و گوشتيش: «او استاد! ترا مڙي هئيال هچ گور نه ائنت ڪه ما اير بَڪگي ^y و مرگي ائين؟» ³⁹ آ ڇه واپا آگاه بوت، گواني هَگل دات و مستين چئولي نهران بستنت و گوشتي: «ايرموش! بند ڪنيت!» گڙا گوات ڪپت و چئول و مئوج آرام گپتنت. ⁴⁰ پدا گون وتي مريدان گوشتي: «شمارا په ڇي ٿرسيت؟ اَنگت باور نڪنيت؟» ⁴¹ آيان سَڪ ٿرست و وتمانوتا گوشتيش: «اے چونين مردمے ڪه گوات و چئول هم اِشپي هُڪما مَننت؟»

جني گنوڪيڙي ڏرهڪشي

(مٿا 34–28:8؛ لوڪا 26–39)

5 ¹ ايسا و آبيي مريد، جليلڙي مَزَن گورمڙي دومي پهئانا گراسياني ^z سرڏگارا رستنت. ² وهده ايسا ڇه بوجيگا اير آتڪ، هما دمانا يڪ مردے ڪه جني پر آت، ڇه ڪبرستانا در بوت و گون آيا ڏچار ڪپت. ^a ³ آ، ڪبرستانا جهمند آت و همينچڪ زڙي مان آت ڪه هچڪسا آبيي دست و پاد گون زمريل هم ڪئيد ڪرت نڪرتنت. ⁴ پيسرا باز رندا مردمان ڪئيد ڪرتگآت، بله آيا زمريل پرؤشتگائنت و هچڪسا آبيي گر و دارڙي واک و توان نيستآت. ⁵ آ، شپ و رڙڇ ڪبرستان و ڪڙهان نشتگآت، ڪوڪار و چيھالي جت و وتا گون ڏُؤڪ و سِنگ ٿيبيگي ڪرت. ⁶ انڇش ڪه ايسايي ڇه دورا ديست، تچانا آبيي نيمگا آتڪ و ايسائے پادان ڪپت. ⁷ گون ڪوڪار و چيھالي گوشتي: «ايسا، او مَزَن شانين هُڏائے چُڪ! ترا گون من ڇه ڪار ائنت؟ ترا هُڏائے سوگند ائنت، منا آزاب مدڙي.» ⁸ چيا ڪه ايسايا گوشتگآت: «او پليتين روه! اے مردا يله دڙي.» ⁹ ايسايا ڇه آيا جُست ڪرت: «تئبي نام ڪئي ائنت؟» آيا پَسُو دات: «مني نام (لشڪر) ائنت، چيا ڪه ما باز ائين.» ¹⁰ پدا آيا گون ايسايا مئت و زاري ڪرت ڪه: «مارا ڇه اے سرڏگارا در مڪن.»

^W31:4 ٿيلڪاه، بز ان هڙڏل.

^X34:4 ايرموش، بز ان آرام، هاموش.

^Y38:4 بڪگ، بز ان اير رتوگ، بڏگ، گرڪ ببيگ.

^Z1:5 لهٿين ڏزبنشتا آتڪگ: «گڏارياني.»

^A2:5 ڏچار ڪپگ، بز ان ڏيڪ ورگ، يڪڊگرا گندگ.

¹19:14 دلٿيرڪه، بز ان پريشان، دلٿرڪ.

^m26:14 بز ان زبور 115–118.

ⁿ27:14 زڪريا نبيي ڪتاب 13:7.

¹¹ہمّودا جُمیئے سرا، ہوکائی مزینن رمگے چَرگا اَت۔ ¹²چَنان دَرنِندی کرت و گوشت: «مارا راہ بدئے تانکہ ہمے ہوکائی جسما پُترین.» ¹³ ایسایا اجازت دات. گَوا، چَن در اَتکنت و ہوکائی جسما پُترنت. ہوکائی رمگ کہ دو ہزارئے کِساسا اَت، چہ جُپا جھلگا ایز کپانا گورما بُکت۔ ¹⁴ گَوا، ہوکائی شوانگ شہر و میتگان تنکت و مردمش اے بارثوا ہال دانتت. وهدے مردمان اے ہبر اِشکت، اَتکنت تان گُون وتی جدتے چَمان اے سرگوستا بگندنت۔ ¹⁵ ایسائے گَورا کہ اَتکنت دیستیش، ہما مرد کہ پیسرا چَنان گنوک کرتگأت، ہیدا نشتنگ، پُچ و پوِشاکِی گَورا و پہ ہوش و سار اِنت. نون تُربیش دلا نشت۔ ¹⁶ آ کہ وت چَمدیستین شاہد اتنت، کِسھش کرت کہ چَئی گنوک چُونکا ہوش و سار بوتگ و ہوک چہ پشِیما گورما بُکتنگا اَنت۔ ¹⁷ گَوا مردمان گُون ایسایا دَرنِندی کرت کہ آیانی سرڈگارا یلہ بدنت و برثوت۔

¹⁸ وهدے ایسا بوجیگا سوار بیگا اَت، اَمردا کہ اَنون چَنّا یلہ داتگا اَت دَرنِندی کرت: «منا وتی ہمراہ کن.» ¹⁹ بلہ ایسایا اجازت ندات و گوشتی: «لوگا برثو و وتی مردمان ہال بدئے کہ ہُداوندا پہ تشو چُونین کارے کرتگ و تیبی سرا چُون بَزگی بوتگ.» ²⁰ گَوا، آ مرد شت و ہر کارے کہ ایسایا پہ آییآ کرتگأت، دِکاپولیسے^b سرڈگارئے مردمی ہال دانتت. سَجھین مہلوک، ہَبگَہ و ہثیران بوت۔

ایسا جنینیا دُراہ و جنکیا زندگ کنت

(متّا 18:9–26؛ لوکا 40:8–56)

²¹ وهدے ایسا پدا بوجیگا سوار بوت و گورمے آ دستا شت، تئیبائے کِزا، مردمانی مزینن رُمبے آییے چَپ و چاگردا مُچ بوت۔ ²² یایروس نامین مردے کہ کنیسھے مستر اَت، ہمّودا اَتک و گُون ایسائے گَندگا، آییے پادان کپت۔ ²³ گُون آییآ دَرنِندی ای کرت کہ: «منی جنک مَرکبگ اِنت. بیا و وتی دستا آییے سرا ایز مُش، تانکہ دُراہ ببیت و زندگ بمانیت.» ²⁴ ایسا آییے ہمراہ بوت و شت. دگہ بازیِن رُمبے مردم ہم، اَنگَر کنان^c گُون آییآ رثوان بوت۔

²⁵ مردمانی رُمبا جنینے گُون اَت کہ دوازده سال اَت آییے ہُون بند نبوتگ اَت و ²⁶چہ بازیِن داکتران پہ وتی اِلاجا مزینن رنجے کَشَتگ اَتی و سَجھین زَر و مالی ہم باھینتنگا اِنت،^d بلہ دُراہ بیگنے بدلا ناچوَزتر بوتگا اَت۔ ²⁷ آییآ پیسرا ایسائے بارثوا اِشکنگ اَت و نون چہ مردمانی نیاما ایسائے پُشتا اَتک و آییے کباھی^e دست جت۔ ²⁸ چیا کہ آییے سبتک و باور اِش اَت کہ: «اگن ایسائے پُچان ہم دست پر بکنان، دُراة بان.» ²⁹ اَنچُشی کرت، ہما دمانا ہُون بند بوت و چہ وتی جسمے ہالنا سرپد بوت کہ دُراہ اِنت۔ ³⁰ ایسایا زوت زانت کہ یک واک و کُدرتے چہ آییآ در بوتگ. گَوا آییآ مردمانی نیمگا چَک تَرِئت و جُستی کرت: «کئیا منی پُچ دست جتنت؟» ³¹ مریدان گوشت: «او واجہ! وت گَندگا ائے کہ مردمان ترا چُون اَنگَر کرتگ، اَنگت ہم جُست کئے: <کئیا منی پُچ دست جتنت؟>» ³² ایسا اَنگت چارین نیمگان چارگا اَت کہ کئیا اے کار کرتگ. ³³ بلہ ہما جنینا کہ اے کار کرتگ اَت، زانتی کہ آییآ چُون بوتگ و پہ تُرس و لَرز اَتک، ایسائے پادان کپت و اے کارئے راستین ہبر و ہالی دانتت۔ ³⁴ ایسایا گُون آییآ گوشت: «او منی جنک! تیبی سبتک و باورا ترا رَکینتنگ، پہ وشّی و سلامتی برثو و چہ وتی ناچوَزیا دُراہ بیئے.»

³⁵ ایسا اَنگت ہیرا اَت کہ چہ کنیسھے مسترئے لوگا، مردمے اَتک و یایروسی ہال دات کہ: «تیبی جنک مرتگ، نون پہ چے استادا گیشتر دلسیاہ کئے؟» ³⁶ ایسایا آیانی ہبرانی نیمگا دلگوش نکرت و گُون کنیسھے مسترا گوشتی: «مُرس، باور کن.» ³⁷ چہ پُٹُس، اَکوب و آییے برات یوہنّایا اَپد، دگہ ہچکسا ہمراہیے اجازتی ندات۔ ³⁸ وهدے کنیسھے مسترئے لوگا اَتکنت، دیستیش کہ مردم گریوگ و مؤتک آرگا اَنت۔ ³⁹ لوگا پُترت و گوشتی: «چیا مؤتک کاریت؟ چَک نمرتگ، بَس واپ اِنت.» ⁴⁰ مردمان

^[b] 20:5 دِکاپولیس، بزان ده شہر. گراسا چہ اے شہران یکے اَت.

^[c] 24:5 اَنگَر کنگ، بزان چَپ و چاگردا گَرج، اربی و پارسیا «محاصره».

^[d] 26:5 باھینگ، بزان گار دئیگ، چہ دست دئیگ.

^[e] 27:5 کباہ، بزان جُبہ.

³³ «تئبار و هُزار بیت! چیا کہ نزانیت آ وهد و دمان کدینَ کئیت. ³⁴ منی پر تَرگئے مسال، ہمے ڈئولا اِنت کہ مردے دور و دُراجین سپریا برثوت، رُکست کنگئے وهدا، سَجھین ہزمتکارانی کار و باران سر و سوچ بکنت و نِگھپانا هُکم بدنت: «سار و هُزار بیے!» ³⁵ شما نزانیت کہ لوگئے هُدا بُند کجام رَچ و چہ وهدا کئیت؛ بیگاھا، شپنئیا، بامگواھا یا سباھئے وهد و جاورا؟ پمیشکا سار و هُزار بیت. ³⁶ چُش مبیٹ کہ هُدا بُند اناگت^h بییٹ و بگندیت کہ شما واپ اِیت۔ ³⁷ اَنچُش کہ من شمارا گوِشگا اَن، سَجھینانَ گوِشان: هُزار بیت!»

ایسائے کُشگئے پَندَل و سازش

(متّا 1:26–5؛ لوکا 1:22–2؛ یوہنّا 11:45–54)

14 ¹ سَرگوزا و بیئھمیرین نانئے اییدا ءو رَچ پَشت کپتگ اَت، مزینن دینی پیشوا و شَریشے زانوگر، راہ و نیمونے شوہاز کنگا اتنت تان گُون رپک و پَندَل، ایسایا بگرنت و بکوشاریننت۔ ² بلہ گوشتیش: «اییدئے رَچان نہ، چُش مبیٹ کہ مردم آشوپ بکننت.»

جنینے ایسایا اَتر مُشبِت

(متّا 6:26–13؛ یوہنّا 1:12–8)

³ ایسا، بئیت اَنیایا ہما شَمونئے لوگا مہمان اَت کہ چہ جُرامئے ناڈراھیا دُراہ بوتگا اَت۔ ہمّودا، یک جنینے گُون سِنگ مَرَمَرن اَتر دانتا ایسائے گَورا اَتک، اَتر دانا سُمبلئے^k گھتر و گران بھاین اَتر مان اَت. آییآ اَتر دان پچ کرت و اَتر، ایسائے سرا چَندَتنت۔ ⁴ اوڈا، لہتین نِشتگین مردم چہ اے کارا وتی دلا نَوش بوت و گوشتیش: «چیا اے اَتر زئوال کنگ بوت؟» ⁵ اے اَتر، چہ سیسَد دینارا گیشترا بھا بوتگ اَت و زَر، گریب و نیزگاران دئیگ بوتگا اِنتت.» پمیشکا، نون آ جنینا متیاربگ کنگا اتنت۔ ⁶ بلہ ایسایا گوشت: «بلیتی، شما پہ چے اِشیا رَنجینگا اِیت؟ اے جنینا گُون من نیکے کرتگ۔ ⁷ گریب و نیزگار، مُدام شَمے کَزا هست و شما ہروہد کہ بلوئیت گُون آیان نیکِی کرت کئیت، بلہ من ہروہد گُون شما گُون نہ اَن۔ ⁸ آییآ پہ منی کبر کنگئے تئیاریا، وتی ہزمت سرجم کرت و منی سرا اَتر چَندَت۔ ⁹ شمارا راستینَ گوِشان، سَجھین دنیاپا، ہر کُندے کہ منی وشّین مستاگ جار جنگ ببت، اے جنین و اِشیئے کار ہم یات کنگ بیٹ.»

یہودا ایسایا دُرُوھیت

(متّا 14:26–16؛ لوکا 3:22–6)

¹⁰ یہودا اِشکریوتی، کہ چہ ایسائے دوازدھین مریدان یکے اَت، مزینن دینی پیشوایانی کِزا شت تانکہ ایسایا بدرُوھیت و آیانی دستا بدنت۔ ¹¹ آ چہ یہودائے ہیرے اِشکنگا باز وش بوتنت و لبزش کرت آییآ چیزے زَر بدئینت. نون، یہودا گوَم و گیکِین وهد و مڑھیتے شوہازا اَت کہ ایسایا آیانی دستا بدنت۔

^[b] 36:13 اناگت، بزان یک اناگت، اچانک، ناگھان.

^[c] 1:14 اِشیا سرگوزئے ایید پمیشکا گوشتن کہ، چہ مسریانی چیردستیا یہودیانی آرائیے وهدا، مَرکے پرتشتگ چہ یہودی چُکانی کُشگا سر گوست.

^[d] 1:14 بیئھمیرین نانئے ایید، سرگوزئے اییدا زند ھیت رَچے تھا گَرج بیت.

^[k] 3:14 سُمبل وشوین کُل و پُلے.

بیت، بلہ اَنگت ہلاسیئے وهد نثباتکگ و پہ سر نَرستگ. ⁸ یک کٹومے دگہ کٹومیتئے سرا و یک ھکومتئے سرا پاَدَ کثیت. بازین مُلک و جاکہان زلزلہ و زمین‌چنَدَ بیت و دُکَال و کَہتَ کپیت. اے، تنھا زَنک و زایگئے دردانی بُنگیج و شروہات اَنت. ⁹ «هُؤار بیت! شمارا ھَکدیوانانی^d دِیما پیش کنت، کنیسہانی تھا جننت و پہ منبگی، ھاکم و بادشاہانی دِیما اوُشاریننت. گُرا شمارا شَرین مَھے رسیت کہ پہ من گواھی بدئیتت. ¹⁰ بلہ پینسرا باید اِنت کہ منی وُشین مستاگ پہ سَجھین کٹومان رسینگ و سر کنگ بیتت. ¹¹ ھروھد کہ شمارا گرنت و ھَکدیوانانَ برنت، چہ پیشا پریشان مِیت کہ: «ما جے بگوُشین.» آ وھدا، ھر چیزے کہ شمارا سَوچ دِیک و رسینگ بیت، ھماییا بگوُشینت. چیا کہ گوُشوک شما نہایت، ھُدائے پاکین روھ اِنت. ¹² برات وتی براتا درؤھیت و کوُشاریتیت و پت وتی چُکا، چُک چہ وتی پت و ماتا یاگَی بنت و آیانَ کوُشاریننت. ¹³ سَجھین مردم، پہ منی نامیگی چہ شما نِہرت کنت. بلہ ھما کہ تان آھرا سکِیانَ سگیت، آ رَکیت.

تُرسانکین وهد و جاور

(مَثا 24:15–28؛ لوکا 21:20–24)

¹⁴ «وھدے شما آ پلِیت و بیزان کنوکین بَرّاناکا،^e ھما جاکھا گندیت کہ آییئے جاگہ نہایت،» وانوک بزانت و شَر سَرد بیت، «ھما کہ یھودیھا اَنت دِیم پہ کوُھان بتچنت. ¹⁵ آ کہ بان و بادگیرئے سرا اِنت پہ چیزتئے زورگا جھلا اِیر مکِپیت و لوُگا مرئوت و ¹⁶ آ کہ دُگارانِی سرا کِشت و کِشارا اِنت، وتی کباھئے زورگا پر متَریت. ¹⁷ آ رَوچان، اَپسوز پہ لاپِیرَ و چُک‌ماتین جنینان. ¹⁸ دُوا بکنیت کہ شمئے تچگ و در رئوگ، زمستانا مِیت. ¹⁹ چیا کہ ھما رَوچان، اَنچین سَکَی و سَوریے کپیت کہ آییئے مِسال، چہ ھما رَوچا کہ ھدایا جھان جوُزینتگ تان اے وهدا نثباتکگ و ھچبر ھم نثیئت. ²⁰ اگن ھداوندا آ سَکِیانِی رَوچ کمر مکرِتیننت، ھچ مردمے نَزکَنگ‌ات. بلہ پہ وتی گچین کرتگینانی ھاترا، آ رَوچی کمر کرتگ‌اِنت. ²¹ آ وھدا، اگن کَسے شمارا بگوُشیت: «بچار، مَسیہ اِدا اِنت، یا «بچار، اوُدا اِنت،» باور مکِیتت. ²² چیا کہ دروُگین مَسیہ و دروُگین نبی جاہ جننت و نشانی و اَچکایی پیش دارنت. وتی سَجھین زَوُرا جننت کہ گچین کرتگینان ھم گُمرآ بکننت. ²³ نون شَر ھوُش و سار کثیت، چیا کہ اے سَجھین جاورانی بئیگا پینسر من شمارا ھال داتگ.

ایسائے پر تَرگ

(مَثا 24:23–44؛ لوکا 21:25–38)

²⁴ «آ رَوچان، چہ اے سَکَی و سَوریان و رَند، رَوچ تھارَ بیت، ماہ ندرِشیت^f و ماھکانِی نبیت، ²⁵ اِستار ھم چہ آسمانا کپنت و آسمانی زور و واک لَرزینگ و جُلگُمینگ^g بنت. ²⁶ آ وھدا، مردم انسانئے چُکا گندنت، کہ گون مزینن واک و توان و شان و شوکتے چہ جمبرانی نیاما کثیت و پَدَر بیت. ²⁷ گُرا پریشتگان راہ دنت کہ آییئے گچین کرتگین مردمان، چہ دنیائے چارین کُنْدان، بران چہ زمینئے ھند و دَمگان تان آسمانئے گُدّی مرز و سیمسران، مُچ و یکجاہ بکننت.

²⁸ «نون چہ اِنجیرئے درچکا درس و سَبک بگریت. اِنچُش کہ آییئے ٹال نرم بنت و تاک تُرکنت، گُرا زانیت کہ گرماگئے مَوسم نَزیک اِنت. ²⁹ ھمے دُٹولا، وھدے اے چیزانَ گندیت، وت زانیت کہ منی آیکئے وهد نَزیک اِنت و دروازگئے دِپا رستگان. ³⁰ شمارا راستینَ گوُشان، تان اے سَجھین جاور مَثِابنِت اے نَسَل و پدَرِیچ، ھلاس نبیت. ³¹ زمین و آسمان گارَ بنت، بلہ منی ھبر ھچبر گار و زبانَ نبنت. ³² ھچکَس نزانت کہ آ رَوچ و ساھت کدین سَر رَسیت، نہ آسمانئے پریشتگَ زاننت و نہ چُگ، پت زانت و بسْ.

^[1] 9:13 ھَکدیوان، بران آمیدگس، دادگاھ

^[2] 14:13 «پلِیت و بیزان کنوکین بَرّاناکا» یک چیزے کہ نباید اِنت مزینن پرستشگاھا بییت.

^[3] 24:13 دَریشگ، بران شھم جنگ، رُژنا بیگ، جلشکگ.

^[4] 25:13 جُلگُمینگ، بران چہ بُنا سَرینگ و لَرزینگ.

گون اے ھبرانی اِشکنگا ریشکندے جت، بلہ ایسایا چہ ھما بانا^f کہ جنک اوُدا اَت، سَجھین مردم در کرتنت و گون جنکئے پت و مات و وتی سئینن مریدان ھمُوُدا شت. ⁴¹ ایسایا جنکئے دست گپت و گوشتی: «کَلینا کُم!» بران: او جنکُک! پاَد آ. ⁴² جنک ھما دمانا پاَد اَنک و تَرگا لَگت. اُمری دوازده سال اَت. آ مردم کہ گون اتنت سک ھئیران بوتنت. ⁴³ ایسایا پہ تَردی ھُکم کرتنت: «اے ھبرا گون ھچکسا مگوُشیت» و گوُشتی: «جنکا وراک بدئیتت».

ایسا پدا ناسِرھا پر تَریت

(مَثا 13:53–58؛ لوکا 4:16–24)

¹ رندا، ایسا چہ اوُدا در اَنک و گون مریدانی ھمراھیا وتی جندئے شھرا اَنک. ² شَبئئے رَوچ کہ بوت، کنیسھا شت و مردمی تالیم و سر و سَوچ دانتت. بازین مردمے چہ آییئے درس و سَبکان مان ھئیرتے کپت و گون یکدگرا گوُشتنث: «اے ھبر آییآ چہ کجا آورتگ‌اُنت و اے زانت و زانگ کثیا داتگ؟ اے دُٹولین اَجَبین کارانی کنگئے واک و توانی چہ کجا دستا کپتگ؟» ³ آیان وت‌مان‌وتا گوُشت: «اے ھما دارتراش نہایت کہ مَریمئے بیچ و آکوب، یوشا، یھودا و شَمونئے برات اِنت؟ آییئے گھار ھم ھیدا مئے شھرا جھمند نہ‌اِنت؟» گُرا آیان بد اَنک و ایسایش نَمَیت. ⁴ ایسایا گون آیان گوُشت: «ھر نبییا شَرپ و اِزت ھست، ایند چہ وتی شھر و ھنکینا، وتی لوُگا وتی سیاد و وارسانی نیاما.» ⁵ آییآ اوُدا بازین مَوجزہ پیش داشت نکرت، بسْ لھتین ناڈراھانی سرا دستی پر مُشت و دُراھی کرتنت. ⁶ ایسا، چہ آیانی ناباوریا ھئیران اَت.

ایسا دوازدهین کاسِدان رثوان دنت

(مَثا 5:10–15؛ لوکا 9:1–6)

رَندا، ایسایا اے دگہ مِیتگ و آبادیان تَر و گردَ کرت و مردمی سَبک دانتت. ⁷ دوازدهین کاسیدی لوُتنت و دو پہ دو رثوان کرتنت، چَن و پلِیتین روھانی در کنگئے واک و اِھتیارِی ھم دانتت و ⁸ گوشتی: «تَر و گردئے وھدا، گون وت اَبید چہ اَسا و دَزَلئے دگہ ھچ مبریت، نہ نان و نہ تورگ و توشگ، نہ وتی لانکبندانی تھا زَر. ⁹ کئوش پادا کثیت، بلہ چہ گورئے جامگا ابید، دگہ گیشین مزوریت. ¹⁰ ھرکَسپئے لوُگا کہ رثویت، تان شمئے کار ھلاس نبیت، ھما لوُگا بداریت. ¹¹ ھر جاہ کہ مردم شمارا وشْ اَتک نکنتت و شمئے ھیران گوُش ندارنت، چہ اوُدا در کپیت و در کپگئے وھدا، وتی پادانی دَنز و ھاکان بچَنَدِیت، تان آیانی ھلایا شاھدی بییت کہ شما ھُدائے کَلُو پہ آیان رسینتگ.» ¹² گُرا، مرید شتنت و مردمِش سر و سَوچ کرتنت کہ چہ وتی بدین کاران پشومان بننت. ¹³ آیان بازین چَئی گنوک سار کرتنت و بازین ناڈراہ، ٹیل پر مُشت و دُراہ کرتنت.

پاکشودَوَکین یَہیائے کُشگ

(مَثا 14:1–12؛ لوکا 9:7–9)

¹⁴ ایسائے اے کارانی ھال و ھبر ھیرودیس بادشاھئے گوُشا رَسنتت چیا کہ ایسائے نام، نون پُرَتوار بوتگ‌اَت. لھتینئے گُمان اَت، اے ھما پاکشودَوَکین یَہیا اِنت کہ پدا چہ مُردگان زندگ بوتگ، پمیشکا چُشین اَچکایی^g و مَوجرھان کنت. ¹⁵ بلہ لھتینا گوُشت: «الیاس نبی اِنت کہ پدا اَنکگ،» آ دگرانَ گوُشت: «اے، گوُستگین پیگمبِرانی دُٹولا، یک پیگمبِرے.» ¹⁶ گون اے ھبرانی اِشکنگا، ھیرودِیسا گوُشت: «اے ھما یَہیا اِنت کہ من سر بَرُتگ، بلہ نون پدا زندگ بوتگ.»

¹⁷ یَہیائے کُشگئے کِسہ چُش اَت کہ ھیرودِیسا، یَہیائے گرگ و بندی کنگئے ھُکم وت داتگ‌اَت، چیا کہ ھیرودِیسا گون وتی برات، پیلِپسئے جئا، کہ نامی ھیرودیا اَت، سور کرتگ‌اَت. ¹⁸ یَہیایا اے ھبرئے سرا ھیرودِیس مَثِاریگ کرتگ‌اَت و گوُشتگ‌اتی کہ

^[1] 40:54 بان، بران کوُئی، کَمرا، اُناگ.

^[2] 14:6 اَچکایی، بران مَوجزہ، ھیران کنوکین کار.

شَرِيَتَا رثوا نہ اِنْت كَسے گُون وتی زندگیَن براتے جَنّا سانگ و سور بكنت. ¹⁹ پميشكا، هيروديايا گُون يهيايا باز هَسَدَ و كينگ هستاَت و لوتتي آياا بكَوشارينيت، بله اے كار چه آيئے دَزرسا دور اَت، ²⁰ چيا كه هيروديسا زانتگَاَت يهياا پهريزكار و پاكين مردمے و چه آياا تُرستي. پميشكا گوشتگَاَتِي كَسے آياا آزارے مرسييت. باز برا، آ چه يهيائے هيراني گوش دارگا نگران و پريشان بوتگَاَت بله اَنگت آياا دؤسَت بوت كه يهيائے هيران پَشكنت.

²¹ آهرا، هيروديايا گَوْم و گينگين وهد و مَوَّه رَسَت. هيروديسا په وتي سالگرها، مزنين جشنے گپت و سَجْهين درباري، پئوجي سرمستر و جَليلكے مير و مستر لوتنگانتت. ²² هما وهدا، هيروديائے جنك مجلسا اَتك، ناچ و سُهيتي گپت و هيروديس و آيئے مهماني وشدل كرتنت. بادشاهه چه گلا گُون جنكا گوشت: «هرچے تئیی دل لوتيت بگوش، كه من ترا دئيان.» ²³ سئوگندی وارت و گوشتي: «هرچے لوتئے، بلوژ، تُرے مني بادشاهيئے نيمَا.» ²⁴ جنك در اَتك، وتي مائتے كِرَا شت و جُستي كرت: «چے بلوژان؟» ماتا گوشت: «پاكشودؤكين يهيائے سرا بلوژ.» ²⁵ گُزا آ زوت زوت پر تَرَت، بادشاهئے كِرَا اَتك و گوشتي: «من پاكشودؤكين يهيائے سرا تَبَكِيئے تها لؤژان، همه ائون.» ²⁶ هيروديس بادشاه سَك پريشان بوت، بله آياا مهماناني دِنِما سئوگند وارتگَاَت و جنكي لَبز داتگَاَت. ²⁷ پميشكا جَلادى هُكَم كرت كه زندانا برئوت، يهيائے سرا بَرِيَت و يك تَبَكِيئے تها بكنت و بياريَت. جَلاد، بَدِيجاها شت، يهيائے سَرى بَوَت و ²⁸ تَبَكِيئے تها په جنكا آورت و رَسِيَت. جنكا سر برت و وتي ماتارا دات. ²⁹ وهده يهيائے مريد سَهِيگ بوتنت، اَتكنت، جَوْنش برت و كَبَر كرت.

پنچ هزار مردما وراك دئِيگ

(مَتَا 13:14–21؛ لوكا 9:10–17؛ يوهَنّا 6:1–13)

³⁰ ايسائے كاسيد، آيئے گورا پر تَرَتنت و وتي سَجْهين كرتگين كار و مردماني سر و سَوَج دئِيگئے بارثوا ايسائش هال دات. ³¹ آياا گوشت: «بيايت يك گستاھين جاگھے رثوين تانكه تھنا بيين و شما كئے آرام بكنيت.» چيا كه آ وهدا مردماني رثو و آ، همينچُك باز اَت كه آيان په ورگا هم مَوَّه نَرَسَت. ³² آ، بؤجِيگِنَا نَشْتنت و يك گستاھين جاگھے شتنت تانكه تھنا بئنت. ³³ رُوكئے وهدا، بازين مردميا آ ديسنتت و پَجَاهِش آورتنت و مردم چه سَجْهين شھران پشادكا هما جاگھا شتنت و چه ايسا و مريدان پيسر اؤدا سر بوتنت. ³⁴ وهده ايسا چه بؤجِيگا اير كپت و مردماني مزنين مُجَي اى ديست، آياني سرا بَرِيگي بوت، چيا كه آ بيشپانكين پَساني دُئولا اتنت. گُزا مردمي بازين چيزے سَبك داتنت. ³⁵ رَوَيندا، مريد اَتكنت و گوشتيش: «نون بيوهه اِنْت و اے گستاھين جاگھا چيزے دست نكبيت. ³⁶ مردمان بگوش تان اے كِر و گوراني ميَتگ و بازاران برئوتت و په وت وُرد و وراك بگرتت.» ³⁷ بله ايسايا گوشت: «شما وت آيان وراك بَدِيئيت.» مريدان دَرَاينت: «په اينچك مردماني وُرد و وراكا، مارا دوسد دينارئے نگن¹ پكار اِنْت. مارا اينكدر زَر نيست.» ³⁸ آياا جُست گپت: «گُون شما جُنْت نان هست؟ برئويت بچارِيت.» آيان پَيَت و پدا اَتك و گوشتيش: «مئے كِرَا پنچ نگن و دو ماهيگ هست.»

³⁹ آياا هُكَم كرت: «مردمان سبزگين كاھاني پَيئے سرا بئندارِنِيَت.» ⁴⁰ مردم پنجاه پنجاه و سَد سَدئے رُمب و تُوليا نَشْتنت.

⁴¹ ايساياا پنچين نگن و دوين ماهيگ دستا كرتنت، آسماني چارت و هُدائے شگري گپت. رندا نگي چُنْدُ چُنْدُ كرتنت و مريداني دستا داتنتي تانكه مردماني سرا بهر بكننت. دوين ماهيگي هم سَجْهيناني سرا بهر كرتنت. ⁴² سَجْهين مردمان تان سيرا وارت. ⁴³ مريدان چه سر اَتكگين نان و ماهيگان دوازده سَبُت پُر كرت. ⁴⁴ چه نان وُروكِين مردمان، پنچ هزار مريدن اتنت.

هُداوندا گُون مني هُداوندا² گوشت

مني راستين نيمگا بئند

تان آ وهده كه تئیی دژمان تئیی پاداني چيرا دئور بدئيان^a.

³⁷ «اگن داوودئے جند، مَسِيها وتي هُداوند گُوشيت، گُزا آ چَوَن داوودئے چُك بوت كنت؟» مردماني مُجَيَا گُون وَشَي و شادهي، ايسائے هبر گوش داشت.

ايسا شَرِيَتے زانوگران پاشك كنت

(مَتَا 1:23–36؛ لوكا 20:45–47)

³⁸ پدا، ايسايا وتي سر و سَوَجاني تها گوشت: «چه شَرِيَتے زانوگران هُژار بيت كه آيان، دُراجين جامگ و كباه گُورا كنگ دؤسَت بيت و بازاراني تَر و گردا، چه مردمان وش اَتك و دُزهاَت لؤژنت. ³⁹ كنيسهاني شرترين جاهان گچين كنتت و مهمانيان، ائولي ردهے نندگش پسند اِنْت. ⁴⁰ جنوزاماني لوگان گُون مالواريا برنت و په پيش دارگا وتي دُوا و سنَيان دراجكش كنتت. اِشان سكرتيرن سِزا و پدمُر رسيت.»

جنوزاميئے پاكوندى هئيرات

(لوكا 4:21–1)

⁴¹ ايسا، مزنين پرستشگاهئے هئيراتاني پيتيئے^b دِيم په دِنِما نشتگَاَت و هما مردمان چارگا اَت كه اے پيتيا زَرَش دئور دات. چه زَرداران بازئنيا، زيادهين زَرے اير كرت. ⁴² گُزا، گريب و بيوسين جنوزامے اَتك و دو پيسهسي^c پيتيا مان كرت. ⁴³ نون ايسايا مريد وتي كِرَا لوتنتت و گوشتي: «شمارا راستين گوشان، اے بيوسين جنوزاما چه آ سَجْهينان گيشتر زَر پيتيا مان كرت. ⁴⁴ چيا كه آ دگران چه وتي گيشين مالا چيزُكے دات، بله اے جنوزاما، گُون وتي نيزگاري و گريبيا، هرچے كه آياا هستاَت داتي، بزبان وتي سَجْهين بُمال.»

آيوكِين زمانگئے بارثوا ايسائے پيشگوِيي

(مَتَا 1:24–14؛ لوكا 5:21–19)

¹ وهده ايسا چه مزنين پرستشگاها در آيگا اَت، چه مريدان يَكِيَا گُون آياا گوشت: «او استاد! بچار چَوْنين توهين سِنگ و دُؤك و چه پيمِين دُئولدارين لوگ و ماژِي اَنْت.» ² ايسايا پَسَو دات: «اے دُئولدارين لوگ و ماژِيان گندئے؟ چه اِشان يك سِنگے هم دومي سِنگئے سرا نمانيت، سَجْهينان پَرُوشنت و كرُوجنت.»

³ وهده ايسا مزنين پرستشگاهئے دِيم په دِنِما زئيتونئے كوهئے سرا نشتگَاَت، پَتْرَس، اَكوب، يوهَنّا و اَنْدرياس آيئے كِرَا اَتكنت و په هَلوت و اِهوتے جُستيش كرت: ⁴ «مارا بگُوش، بارين، اے پَرُشت و پَرُوش كدين بيت و اِشِيئے نَزِيك بشيگئے نشاني چي اِنْت؟» ⁵ ايسايا هبر بُنْگِيچ كرت و گوشتنت: «هُژار بيت، كَسے شمارا گُمراه مكنت. ⁶ بازين په مني ناما كئيت و گوشتيت: (من هما آن) و بازئنيا گُمراه كنت. ⁷ وهده جُنْگاني كوكارا اِشكِنِيَت و آياني هال و هبر شَمئے گوشان كپيت، مَثْرَسِيَت و پريشان مبيت. اَلْم اے دُئولا

¹²:36 مَنى هُداوند، بزبان ايسا مَسِيه.

²⁴:36 زبور 1:110.

¹²:41 پيتي، بزبان سندوك.

¹²:42 اَسليگين يوناني نبشنانگ گُوشيت: «دو لپش كه يك كُدَرَتيسئے اَرزشي هست اِنْت.» لپش آ زمانگئے گوندرتيرن زر.

¹:6:37 يك دينار، يك رِچئے مُو اُت.

آهَرَت و سانگ و سور

(مَثَا 33:22-22؛ لُوكَا 27:20-40)

19-18 زَندا، لهٽِين سَدوڪِي، كه آهَرَتسے نَمَنُوك اَنَت، ايسائے كِزَا اَتَك و جُسَيتَش كرت: «او استاد! موساِيا په ما نبشتگ: اگن كَسِيئے سور كرتگين براتے بے چُكَا بمریت و جنوزامی زندگ ببيت، گزَا اَيِيئے برات بايد اِنَت گون آ جنوزاما سور بكنت تانكه چُك و زَند و راهے په وتی براتا پَلِيَت. 20 اے ڈُولا، هپت برات اتنت. ائولي براتا جنے گپت و بے چُكَا مرت، 21 گزَا دومي براتا گون آ جنوزاما سور كرت، بله آ هم بے چُكَا مرت. سَيمِي برات هم، همے ڈُولا. 22 چه هپتِين براتان هچكسا په وت زَند و راهے نه‌اشت. گُدسرا، آ جنِين هم مرت. 23 نون تئو بگوش، آهَرَتسے رُچَا اے جنِين كجام براتِيئِگ بيت؟ چيا كه هر هپتِين براتان باريگ باريگا گون اَيِيا سور كرتگَاَت.» 24 ايساِيا گوشت: «شما گمراه نه‌ايت؟ پرچا كه نه چه پاكين كتابان چيزے سَرَكِيچ وريَت و نه هُدائے واک و زَرا سَريَد بيت. 25 مُردگ كه جاَه جننت، نه سورَ كننت و نه سور دَئيگ بنت، آسماني پَرِيشتگاني ڈُولا بنت. 26 مُردگاني پدا زندگ بيتيگ و جاه جنگے بارثوا، زانا شما موسائے كتابا بِن گيتگين ڈُولَكئے 27 كَسَه نتوانتگ، كه هُدايا گون موساِيا چُون هبر كرت؟ «من آن، ابراهيمئے هُدا، اِسْهاكئے هُدا و آكويئے هُدا.» 27 بزان آ، مُردگاني هُدا نه‌ايت، زندگيناني هُدا اِنَت. شما باز زَد وارنگ.»

مستريِن هُكم

(مَثَا 34:22-40؛ لُوكَا 25:10-28)

28 چه شَرِيئے زانؤگران يَكے، اَياني اے هيران گوش دارگا اَت و اَيِيا مارِت 29 كه ايساِ شَرِ پَسَنو دَئيگا اِنَت، نَزِيك اَتَك و جُستي كرت: «شَرِيئے مستريِن هُكم كجام اِنَت؟» 29 ايساِيا پَسَنو دات: «شَرِيئے مستريِن هُكم اِش اِنَت: «او اِسراييل! گوش دار: هُداوند، مئے هُدا، يكتاين هُدا اِنَت، 30 وتي هُداوندِين هُدايا، په دل، گون سَجْهِين جان و ساه، گون سَجْهِين پَهم و پِگر و گون سَجْهِين وس و واکا دؤست بدار.» 31 دومي هُكم اِش اِنَت: «گون وتي همساهاگا وتي جندئے پَئِيما مَهر بكن.» 2 چه اے دوتِنان، دگه مستريِن هُكم نِيست.» 32 گزَا، شَرِيئے زانؤگرا گوشت: «او استاد! تئو سَك راست و شَرِ گوشت، په راستي كه هُدا يَكے و اَيِيد چه اَيِيا، هُدايے نِيست. 33 اَيِيا په دل، گون سَجْهِين پَهم و پِگر و سرجمِين وس و واکا دؤست دارگ و همساهاگا وتي جندئے پَئِيما مَهر كنگ چه سَجْهِين هيراتبِيين سؤچگي تَهبه و سَجْهِين كُرْبانيگان شرتَر اِنَت.» 34 وهده ايساِيا دِيست اَيِيا داناين پَسَنو دات، گوشتي: «تئو چه هُدائے بادشاهيا دور نه‌ائے.» چه اِد و زَند، هچكسا دل نكرت چه ايساِيا چيزے جُست بكنت.

مَسِيه كئِيي چُك اِنَت؟

(مَثَا 41:22-46؛ لُوكَا 20:41-44)

35 وهده ايساِيا، مزنيِن پرستشگاها درس و سَبَك دات، جُستي كرت كه: «شَرِيئے زانؤگر چه پَئِيما گوشت مَسِيه داوود بادشاهئے چُك اِنَت؟ 36 داوودا وت چه هُدايے پاكين روئسے شُبِين و اِلَهاما گوشتگ:

ايساِ اَيِيئے سَرُبرا گامَ جنت

(مَثَا 14:22-33؛ يوهَنَّا 6:16-21)

45 ايساِيا هما دمانا مريد پرمان دات و گوشتنت: «تانكه من اے مردمان رُكستَ كنان، شما بؤجيجا سوار بيت و چه من پيئسر گورمئے دومي پهناتا، بئيت سَئيدائے شهرا برئوت.» 46 مردماني يله كنگا زَند، ايساِ په دُوا كنگا كوئسے سرا سر كپت. 47 رُؤندا، مريد بؤجيجكے تنها گورمئے نياما اتنت و ايساِ هُشكيا تنها اَت. 48 دِيستي كه ترنديِن گواتے اَياني دِيَم په دِيما كَشْگَا اِنَت و مريد په زهمت و هِيلئے هولِيگَا جَنگا اَنَت. گزَا شِپِيے چارمي پاسا، ايساِ اَيِيئے سرا گام جنان، دِيَم په اَيان اَتَك و لوتئتي چه اَياني كَش و كِزَا بگوزيت. 49 بله وهده اَيان ايساِ اَيِيئے سرا گام جنان دِيست، گُمائِش كرت بلَكِين روئسے و جاك و سلوايتش كرت. 50 چيا كه سَجْهِيَتان چه اَيِيئے گَندگا باز تُرست. بله ايساِيا هما دمانا گون اَيان گوشت: «مَثَرَسِيَت، اے من آن.» 51 گزَا گون اَيان يَكجاه بوت و بؤجيجا نِشت، گوات هم كپت و آرام بوت. مريد هَئيران و هَبَكْه منتنت، 52 چيا كه اَيان اَنگت نكئسے مَوْجَه سَرَكِيچ نفوارتگَاَت، دِلش سَك و سِنگ اَت.

ناذَراهاني دُرهبكشي

(مَثَا 14:34-36)

53 ايساِ و مريدان گورم گوازيِنَت و دومي پهناتا گَنيسارَتئے شهرا رَسَتنت و بؤجيجَش نَنگر كرت. 54 اِنِشُش كه چه بؤجيجا اَيِر كپنتت، مردمان ايساِ پَچَاه آورت. 55 مردم په دُرْكَ و مئيدان هر نِيمگا شنتت، وتي ناذَراه و ناچؤز تَهتاني سرا كرتنت و هر جاه كه اَيان اِشكَت ايساِ اؤدا اِنَت، همؤدا برتنت. 56 ايساِ هر شهر و كلگكے كه شت، مردمان وتي ناذَراه چارراهاني سرا آورتنت و دَزبندی اِش كرت اجازت بدنت كه بيمار اَيِيئے كِهائسے لَمبا دست بجنتت. اَيان كه دست پِرَ كرت، سَجْهِين وِش و دُراَه بوتنت.

دِلپاكي

(مَثَا 1:15-20)

7 1 چه اورشَلِيما اَتَكگين لهٽِين پَرِسي و شَرِيئے زانؤگر ايسائے كِزَا مِچُ بوت. 2 دِيستِش كه ايسائے لهٽِين مريد گون نَشُشتگين، بزان گون سِلَ و ناپاكِين دستان وراك وارت. 3 چيا كه پَرِسي و سَجْهِين يَهودي، تانكه وتي پت و پيِرْكي دِني زَهبندئے سرا دست مشؤدنت، وراك نئورنت. 4 وهده چه بازارا كاينت، تان شُشت و شؤد مكننت هِچ نئورنت و دگه بازيِن همے ڈُولِين دؤد و داب هست اَنَت چُش كه، تان وراكي دَرپ و هيرانان پِنسرا مشؤدنت كارمَرز نكننت. 5 پَمِيشكا، پَرِسي و شَرِيئے زانؤگران چه اَيِيا جُست كرت: «چيا تئبي مريد پت و پيِرْكي رهبنداني رَندگِيريا نكننت و گون سِلَ و ناپاكِين دستان وراك ورنَت؟» 6 اَيِيا گوشت: «او دورو و دويؤستِين مردمان! اِشْثيا نيبا چه هُدايے نِيمگا شَمئے بارثوا شَرِ نبشتگ: اے مردم دِيا منا سَتا دَئِينت، بله دِلش چه من باز دور اِنَت. 7 آ مِپَتا منا پَرستَش كننت و مردماني جؤزِئنتگين راه و رَهبندان سؤچ دَئِينت. 8 شما هُدايے هُكم يله داتگَاَت و مردماني راه و زهبند گپتگَاَت.»

9 زَندا گوشتي: «شما په وتي دؤد و رهبنداني كار بندگا هُدايے هُكماني يله دَئيگكے شَرِين راهے در كِيتكگ. 10 چيا كه تئورائتے تنها موساِيا گوشتگ: وتي پت و ماتا شرپ و اِرْزُت بدئے. هر كس كه وتي پت و ماتا زا و دُوا بدنت، بايد اِنَت كُشگ ببيت. 11 بله

¹48:6 هولِيگ، بزان پارو.

²53:6 ننگر كنگ، بزان بؤجيجكے اؤشتارننگ.

³7:7 اِشْثيا نيبے كتاب، بَهر 29، بَند 13.

⁴10:7 دَرگوز، بَهر 20، بَند 12؛ بَهر 21، بَند 17.

¹18:12-19 شَرِيئے دومي رهبند 5:25 و زَند.

²26:12 ڈُولَك، بزان گِياباني كُننگي جَرے كه پُلي اِسپِيَت اَنَت.

³26:12 دَرگوز 3:6.

⁴28:12 مارگ، بزان مَهِسوس كنگ.

⁵30:12 شَرِيئے دومي زَهبند 4:6 و زَند.

⁶31:12 لاويان 18:19.

شما شریئے زانوگر، مردمان چُش سوچِ دہیبت کہ یکے وتی پت و ماتا کُمک مکنت و بگوِشیت: «پہل کُنبت، آ کُمک کہ من باید انت شمارا بداتین، ہڈائے راہا کُربانیک کرتگ.»¹² شما آ مردما گون اے سر و سؤجا، چہ وتی پت و ماتتے کُمک کنگا مکن و منہ کُنبت.¹³ شما گون وتی دوڈ و رھبندانی برجہ دارگا، ہڈائے ہبرانَ پرؤشیت و دگہ بازیں ہمے ڈٹولین کار کُنبت.»

¹⁴ پدا ایسا رُمیے مردم وتی کِرا لوٹت و گوِشتی: «شما منی ہبران گوش بداریت و سرید بیبت.¹⁵ چہرے کہ مردمے لاپا رٹوت ایسا سیل و ناپاک نکنت، بلہ چہرے کہ چہ دلا در کئیت، ایسا ناپاک کنت.¹⁶ ہرکسا پہ ایشکنگا گوش ہست، پشکنت.»¹⁷ وھدے مردمی یلہ دانتت و لوگا آتک، مریدان گوشت: «مارا اے مسالٹے مول و مُرادا سرید کن.»¹⁸ ایسایا گوشت: «شما ہمینکدر ناسرید ایت؟ ہچ وراکئیتے ورگ مردما سیل و ناپاک نکنت،¹⁹ چہا کہ آ دلا نرٹوت، لاپا رٹوت و چہ روتان در بیت.» گون اے مسالا، ایسا کیشینت کہ سجھین ورگی چیز، ہلار و پاک آنت.²⁰ پدا کیش کنان گوِشتی: «آ چیز کہ مردما سیل و ناپاک کنت، چہ اییے دل و درونا چست بیبت و ایسا ناپاک کنت،²¹ چُش کہ بدین پگر و ہنیال، بیننگی و بتامی، دُزی، ہون و کوش، زنا،²² رُز بیگ و تمہ، بدواھی، مندرا،^m وٹیلانکی،ⁿ ہَسَد، کُپر، نکُبر و اھمکی.²³ اے سجھین پلُشتی و گندگی، چہ مردمے درونا سرچمگ گرت و ایسا سیل و ناپاک کنت.»

درکٹومین جنینئے باور

(متا 15:21-28)

²⁴ ایسا چہ اوڈا در آتک و سورٹے سرڈگارا شت. اوڈا لوگیا شت و نلوٹتی کسے چہ اییے ایگا سھیک بیبت، بلہ اے ہال چیز دیک بوت.²⁵ جنینے کہ اییے کسانین جنکا جٹے پر آت، وھدے ایسائے آگئے ہالی ایشکت، ہما دمانا آتک و اییے پادان کپت.²⁶ اے جنین یونانیے آت و سورٹھے دمگ پینیکہا پندا بوتگ آت. ایسا ایسا مینت و دزندی کرت کہ جٹا چہ جنکا در بکنت.²⁷ ایسایا گوشت: «اٹولا باید انت چُک ورگ بورنت و سپر بکننت، چہا کہ چہ چُکانی دستا نانٹے پیچ گرگ و کُچکانی دیمہ دئور دیک شر نہ انت.»²⁸ جنینا گوشت: «او ہڈاوند! تئو راست گوشتے، بلہ کُچک ہم چُکانی پرزؤنگے⁹ سر آرؤکین نگئے ٹُکران ورنٹ.»²⁹ ایسایا گوشت: «تئو شرین پستوے دات، برٹو، تئبی جنکے جن در آتکگ.»³⁰ وھدے جنین لوگا پر تزت، دیستی کہ جنک تھتے سرا وپتگ و جٹا یلہ دانگ.

کر و لیلین مردیے ڈرھبکشی

³¹ ایسا، چہ سورٹے سرڈگارا پر تزت، سئیدونی گوازینت، دیم پہ جلیلتے مزن گورم و دکاپولیسٹے سرڈگارا آتک و رست.³² مردمان یک کزین مردے کہ زبانی ہم لیل و چچ آت، ایسائے کرا آورت و دزندی ایش کرت کہ وتی دستا اییے سرا پر بمُشیت.³³ ایسایا آ مرد چہ مردمانی مچیا یک کزے برت و لنگکی اییے گوشان مان کرتنت. رندا اییے زبائے سرا لیزی پر مُشت.³⁴ آسمانے نیمگا چارتی، آہ و گینسارتے کُشت و گوِشتی: «اقتہ!» (بران «پچ بوا»)³⁵ ہما دمانا، مردے گوش پیچ بوتنت، زبانی ہم ڈراہ بوت و پہ شری ہبر کنگا لگت.³⁶ ایسایا، مردم باز کڈن کرتنت کہ گون ہچکسا اے بارٹوا ہچ مگوِشنت، بلہ ہمینچک کہ ایسا پہ ہبر نکنگا کڈن کرت، ہمینکدر گیشتر مردمان ہبر تالان کرت.³⁷ مردم باز ہئیران اتنت و گون یکدومیا گوِشتیش: «اے چؤنین آجبین نیکین کار کنت، کزانی گوشان پیچ کنت و لیلانی زبانا ہم بوجیت.»

^m22:72: مندر، بران ریک، سازش، پچلی.

ⁿ22:72: وٹیلانکی، بران بدکاری، کھبگی.

^o24:70: سوریک شھرے.

^p27:72: ایسائے مکسد ایش نہ ات کہ اے جنین ناپاک انت. اییے مکسد ایش ات کہ جنینے باور چہ یھودیانی باورا ایش انت.

^q28:79: پرزؤنگ، بران سپرہ.

بدین باگپانانی مسال

(متا 33:21-46؛ لوکا 9:20-19)

¹ ایسایا، رندا گون مسال و درور وتی ہبر گون آیان بُنگیچ کرت و گوِشتی: «مردنا انگوری باگے اڈ کرت. اییے چپ و چاگردا پل و پسیلی بست، پہ انگورانی شیرگے گرگا کل و کُمے جوڑی کرت و پہ نگھپانیا یک بُرجے ہم بست. رندا باگی پہ کُندھکاری و زمان^o لھتین باگپانے دستا دات و وت سپرنا شت.² وھدے انگورٹے مؤسم بوت، ایسا ہزمتکارے زمان زورین باگپانانی کرا راہ دات تان چہ باگا کئے نیبگ بیاربت،³ بلہ باگپانان اے ہزمتکار لٹ و کُٹ کرت و گون ہورک و ہالیگین دستان پر ترننت.⁴ کرا، ہڈاُندا^p دگہ ہزمتکارے دیم دات. آیان، اییے سر ہم پرؤشت و بے ازت کرت.⁵ پدا دگہ ہزمتکارے رٹوانی دات و باگپانان آ ہم جت و کُشت. ہمے ڈٹولا، ایسا دگہ بازیں ہزمتکارے راہ دات، بلہ باگپانان لھتین جت و لھتین کُشت.⁶ نون پہ راہ دیکگا گون ایسا یکے پشت کپتگ آت، آ ہم اییے دؤستین مردین چُک آت. گُڈسرا، وتی ہما چُکی رٹوان دات، ہٹیلی کرت بلکین اییے روا بدارنت.⁷ بلہ باگپانان وت مان وتا گوِشت: «باگئے میراس بزوک ہمیش انت، بیایت ایشیا ہم کُشتین، تانکہ ملک و میراس مٹے بنت.»⁸ ہمیشکا گپت و کُشتیش و جؤنش چہ باگا ڈن، دئور دات.»⁹ ایسایا جُست کرت: «نون شمے گمانا باگئے ہڈاُند چے کنت؟ آ کئیت، باگپانان کُشتیت و باگا دگہ باگپانانی دستا دنت.¹⁰ زانا، شما پاکین کتابا نتوانتگ:

آ سینگ کہ بانئدین آستایان^q پسند نکرت و نُرٹ

ہما سینگ، بُنھشت^r بوت.

¹¹ اے ہڈاوندے کار انت و

گندگا دلپسند و ڈٹولدار انت.»^s

¹² نون آیان لوٹت ایسایا دزگیر بکننت، چہا کہ زانتیش ایسایا اے مسال ہمایانی بارٹوا آورتگ، بلہ چہ مردمان تُرستیش. کرا چہ اییے کرا در آتک و شنتت.

مالیاتے بارٹوا

(متا 15:22-22؛ لوکا 20:20-26)

¹³ رندا، آیان لھتین پرسی و ہیرودی پہ ایسائے ہبرانی در کُشگا، اییے کرا رٹوان دات.¹⁴ نون آتک و جُستیش کرت: او استاد! ما زانین کہ تئو تچک و راستین مردمے اٹے و ہرچے گوشتے پہ راستیا گوشتے و ہچکسیتے نیمگا نگرٹے، چہا کہ سجھنپان پہ یک چمٹا چارٹے و گون راستی و دلستکی ہڈائے راہا سوچ دئیے. بارین، رومے بادشاہ کئیسرا، سُنک و مالیات دیک رٹوا انت یا نہ؟ ما ایسا مالیات بدئیین یا مدئیین؟¹⁵ ایسایا آیانی اے دوتل و دوپوستی زانت و گوِشتی: «چہا منا چکاسگا ایت؟ یک دینارے بیاربت تان بچاران.»¹⁶ آیان دینارے آورت. جُستی کرت: «اشیے سرا کئیی نام و نکش پر انت؟» آیان پستو دات: «کئیسرے.»¹⁷ نون ایسایا گوشت: «کرا کئیسرٹیکا کئیسرا بدئیینت و ہڈائیکا ہڈایا بدئیینت.» چہ اے پستوا، آ ہئیران و ہبگہ منتنت.

^o1:120: کُندھکاری و زمان، بران پشیمانکاری، اجارے سرا، ٹیکہ.

^p4:122: ہڈابند، بران واجہ، واھند، مالک، ساھب.

^q10:129: بانئدین آستا ہما انت کہ لوگے بندگا زانتکار انت.

^r10:122: بُنھشت، بران لوگے اٹولی ہشت یا سینگ.

^s11:129: زبور 22-23.

چه مزین پرستشگاها سعوداگرانی در کنگ

(مټا 17-12:21؛ لوكا 48-45:19؛ يوهټا 22-13)

¹⁵ انچش که اورشلیما سر بوتنت، ایسا مزین پرستشگاھے پینشجاها شت و اژدا سعوداگر و گراکانی^k گلینگ و در کنگا گلایش بوت. زَر بدل کنوکین سَرایانی میز و برُونکی چپیگ کرتنت و کپوت بها کنوکانی کُرسی و نِهتگی دثور دانتت. ¹⁶ مزین پرستشگاھے پینشجاها، تاجرانی مالئے برگ و آرگئے اجازتی هم ندات. ¹⁷ مردمی سر و سوج کرتنت و گوشتی: «زانا، هُدائے کتابا نیسیگ نبوتگ: منی لُگ سَجھین کنومانی دُوا و پرستشے جاگه بیبت،¹ بله شما دُزابازارے کرتگ.» ¹⁸ وهده مزین دینی پیشوا و شَریتئے زانوگران اے هبر ایشکت، آییئے کُشگئے جُهدش کرت. بله تَرستش، چیا که سَجھین مردم چه ایسائے سر و سَوجان گون هئیرتے به منتگانتت. ¹⁹ رزچئے ایزندا، ایسا و آییئے مرید چه شهرا در کپنتت.

انجیرئے درچکئے اِبرت

(مټا 22-20:21)

²⁰ دومی رزچا پَگاه،^m راها هما انجیرئے درچکش دیست که نون چه بُنا هُشک بوتگأت. ²¹ پټرُس، ایسائے پیسریگین هبرئے یات و ترانگا کپت و گوشتی: «واجه! بجار، اے درچک که تئو بددوایی کرت گیمرتگ.» ²² ایسایا پَسئو دات: «هُدائے سرا باور کنیت، ²³ شمارا راستین گوشان، اگن کسِیا سِتک و باور بیبت و اے کُها بگوشیت: «وتا چه ادا چست کن و دریائے تنها دثور بدئے» و وتی گوشتگین هبرئے سرا شک مِثاریت، آ وهدی په آییَا انچش بیبت. ²⁴ پمیشکا شمارا گوشان، هرچه وتی دُوایانی تنها لوثیت، باور کنیت که هُدا شمئے دُوایان مَیبت و هما که شما لوثتگ، هما دُئولا بیبت. ²⁵ وهده په دُوایا اؤشتیت و گون شما کسِیا گناهے کرتگ، وتی دُوائے تنها آییَا بکَشیت تانکه شمئے آسمانی پت هم، شمئے گناه و مِثاران بکَشیت و پهل بکت. ²⁶ بله اگن شما مِکشیت، شمئے آسمانی پت هم شمئے گناه و مِثاران نِکشیت.»ⁿ

ایسائے واک و اهتیار

(مټا 27-23:21؛ لوكا 8-1:20)

²⁷ ایسا و آییئے مرید، پدا اورشلیما اتکنت. انچش که ایسا مزین پرستشگاھے پینشجاها گام جنان ات، مزین دینی پیشوا، شَریتئے زانوگر و کئومئے کماش آییئے کِزا اتکنت. ²⁸ جُستش کرت: «تئو گون کجام هَک و اهتیارا اے کاران کنئے؟ کنیا ترا اے کارانی کنگئے اهتیار داتگ؟» ²⁹ ایسایا پَسئو دات و گوشت: «منا هم چه شما جُستے هست، منی پَسئو بدئیت، تان من هم شمارا بگوشان گون کجام هَک و اهتیارا اے کاران کنان. ³⁰ یهیمایا پاکشودی دئیگئے اهتیار، چه آسمانا رستگأت یا چه انسانئے نیمگا؟ پَسئو بدئیت!» ³¹ آییان وتمانوتا شعور و سَلاه کرت و گوشتش: «اگن بگوشین چه آسمانا ات، گِزا گوشت: «به چه آییئے سرا ایمانو نثیاورت؟» ³² اگن بگوشین چه انسانئے نیمگا ات...» اے هبرش دِیما نبرت چیا که آییان چه مردمان تَرست، په اے هاترا که مردمان یهیا برهکین نیبے زانت. ³³ پمیشکا پَسئوش دات: «ما نزانین.» ایسایا گوشت: «گِزا من هم شمارا نکوشان که گون کجام هَک و اهتیارا اے کاران کنان.»

¹15:11 پینشجاه، بزآن پینشگاه، لوگئے چاردیوال، سهن.

^k15:11 گُراک، بزآن که سؤدا زوریت. اربی و پارسیا «مشری، خریدار».

¹17:11 ایشیا نیبئے کتاب 7:56.

^m20:11 پَگاه، بزآن ماهله.

ⁿ26:11 لهتین دَزنِشنا، بئد 26 نیست.

چار هزار مردما وراک دئیگ

(مټا 39-32:15)

¹ هما رزچان، یک برے پدا ایسائے گورا مردمانی مزین رُمبے یکجاه بوت. آییان وُرد و وراک گون نهأت. پمیشکا، آییَا وتی مرید لوثت و گوشتنت: ² «منا اے مردمانی سرا بَزگ بیبت. سئے روج ائت منی کِزا ات و نون په ورگا هجش نیست. ³ اگن ایشان گون شدیگین لاپا رُکست بکنان، راها تَسنت و کپنت، چیا که لهتین چه دورین جاگهان آتکگ.» ⁴ مریدان پَسئو دات: «اے بر و گیابانا په اینچک مردمئے وراکا، نان چه کجا بیارین؟» ⁵ آییَا چه مریدان جُست کرت: «شمارا چُنت نان گون؟» گوشتش: «هپت.» ⁶ آییَا مردم زمینئے سرا نندگئے هُکم دانتت، هپتین نانی زرتنت، هُدائے شگری گپت، چُند چُندی کرت و مریدانی دستا دانتت، تانکه مردمانی دِیما ایزر بکننت. مریدان انچش کرت. ⁷ آییانی کِزا لهتین هُردین ماهیگ هم هستات. ایسایا ماهیگانی سرا هم هُدائے شگر گپت و گون مریدان گوشتی که مردمانی دِیما ایزر بکننت. ⁸ سَجھینان سِیرا وارث و رندا چه سر آتکگین چُندان، مریدان هپت سَپت پُر کرت. ⁹ آ مردم چار هزارئے کَساسا اتنت. رندا آییَا مردم رُکست کرتنت و ¹⁰ هما وهدا گون وتی مریدان بوجیگا نشت و دَلمانوتھئے سرڈگارا شت.

آسمانی نشانئے لوثگ

(مټا 4-1:16)

¹¹ لهتین پرسی ایسائے کِزا آتک و گون آییَا گَپ و تِرانان نشت، تان آییَا بچکاست و داما دثور بدئیت. گوشتش: «مارا آسمانی نشانئے پیش کن تان باور کنین که ترا هُدایا رثوان داتگ.» ¹² ایسایا چه دلا آه و گینسارتے کَشت و گوشتی: «اے زمانگئے مردم، چیا آسمانی نشانئے لوثت؟ باور کنیت که آییان هچ نشانئے دئیگ نیبت.» ¹³ گِزا ایسایا آ اِشتنت، بوجیگا سوار بوت و دِیم په گورمئے دومی نیمگا شت.

هیرودیسی و پرسیانی بدین همیر

(مټا 12-5:16)

¹⁴ مریدان شُشتگأت گون وت نان بزورنت. بوجیگا گون آییان یک نانے هستات و بس. ¹⁵ ایسایا هُکم کرت و گوشتنت: «هُزار بیبت! چه پرسی و هیرودیسی بادشاهئے همیرا پهریز کنیت.» ¹⁶ آ وتمانوت هبر کنگا لگنتت که: «واجه اے هبرا پمیشکا گوشتی که ما گون وت نان نثیاورتگ.» ¹⁷ ایسایا زانت و گوشتی: «چیا جیزگا ایت که «گون ما نان نیست؟» آنگت نزانیت و سرید نبوتگیت، شمئے دل اینکدر سک و سِنگ ات؟ ¹⁸ شمارا چَم پر ائت، گِزا په چه ننگدیت، گوش هست، بله گوشان پچ نکنیت که بشکنیت؟ شما شُشتگ ¹⁹ من چه پئیمیا گون پنج نگنا پنج هزار مردم سِیر کرت و شما چه سر آتکگین نگان، چُنت سَپت پُر کرت؟» مریدان پَسئو دات: «دوازه.» ²⁰ شما ندیست که من هپت نان چُند چُند کرت و چار هزار مردما وارث و شما چه سر آتکگین نگانای چُندان، چُنت سَپت پُر کرت؟ آییان پَسئو دات: «هپت.» ²¹ ایسایا گوشت: «گِزا په چه آنگت منی هبران سرکچ نثورت؟»

ایسا کوربا بیبا کنت

²² وهده ایسا گون وتی مریدان بثیت سئیدایا سر بوت، یک کورین مردے آییئے کِزا آورتش و دَزندیش کرت که وتی دستا آییئے سرا پر بُمشیت. ²³ ایسایا کورئے دست گپت، چه مینتگا دور برت و آییئے چمانی سرا لیزی پر مُشت. رندا وتی دستی آییئے چمانی سرا ایزر کرت و جُستی گپت: «تئو چیزے گندئے؟» ²⁴ آ مردا سر بُز کرت و گوشتی: «مردمان گندگا آن، گوشتے درچک ات که

سُرگا اَنَت. « 25 ایسایا پدا وتی دست آییئے چمانی سرا پر مُشنتت، اے زَدا، آییئے چمَ پَکا شَرّ بوتنت و سَجّھین چیری پہ شَریا دیستنت. 26 نون ایسایا گوشت: «تچکاتچک وتی لوگا برئو و میتگا مان مَتَر.»

پِٹْرُسئے مَنگ و گواھی

(مَتا 13:16–20؛ لوکا 9:18–21)

27 ایسا گون وتی مریدان دِیم پہ کنیسریّه پبلیپیئے کلگان شت. راها، چہ وتی مریدان جُستی کرت: «منی بارئوا مردم چے گوشنت، من کئے آن؟» 28 آیان پَسَنو دات: «لھتینَ گوْشیت تتو پاکشودَوَکین بھیا ائے، لھتینَ گوْشیت تتو ایلاس نیی ائے. دگہ لھتینَ گوْشیت چہ آ دگہ نبیان یکّے ائے.» 29 کَزا آییا جُست کرت: «شما وت منی بارئوا چے گوْشیت، من کئے آن؟» پِٹْرُسا پَسَنو دات: «تتو مَسِیہ ائے.» 30 بلہ آییا هُکم داتنت: «اے هبرا پاشک مکنیت کہ من مَسِیہ اَن.»

وتی مَرکئے بارئوا، ایسائے ائولی پِیشگوْبیی

(مَتا 16:21–23؛ لوکا 9:22)

31 زَدا، ایسا مریدان سر و سَوچ دئیگا اَت و گوشتی: «انسانئے چُک باید اِنَت بازین سَکّی و سوری بسگیّت. کئومئے کماش، مزین دینی پیشوا و شَرِیتئے زانوگر آّما آییا مَمَنّت و بکوشاریننت و سئے رَوچا رند پدا زندگ ببیت.» 32 وهدے ایسایا اے سَجّھین هبر پہ تچکی و پَدَری دَرشان کرتنت، پِٹْرُسا آ یک کِرّے برت و گوشتی: «او واجه! دگہ برے چُشین هبر مکن.» 33 بلہ ایسایا چَک تَرینت، مریدانی نیمگا چارت و پِٹْرُسی هَکَل دات و گوشتی: «او شَعتیان! چہ منی دِیما دور بئے. تتبی هئپال هُدایی هئپالے نه‌انت، انسانی هئپالے.»

ایسائے رَندگیبری

(مَتا 24:16–28؛ لوکا 9:23–27)

34 ایسایا، سَجّھین مهلوک و مرید لوئننت و گوشتی: «اگن کَسے لوئیت منی رَندگیبریا بکنت، باید اِنَت وتی دلئے سَجّھین لوٹ و واهگان یلہ بدنَت و پہ ساهئے نَدَر کنگا، وتی جندئے سَلِیبا بَدّا بکنت و منی راها گام بجنت. 35 چیا کہ، اگن کَسے وتی ساهئے رَکینگا جُهد بکنت، آییا باھینیت، بلہ هرکس پہ من و منی وَشین مستاگا وتی ساها باھینیت، آییا رَکینیت. 36 اگن بَکِنیا سَجّھین دنیا برسیت بلہ وتی ساها باھینیت، چَوَنین سَوّے بارت و چے کَنَتّ^۱ کنت؟ 37 مردم پہ وتی ساها چہ کیمَنتے دات کنت؟ 38 اگن کَسے اے بیویا و رَدکارین اهد و زمانگا چہ من و منی هبران لَیج^۲ بکنت، گَزا انسانئے چُک هم، وهدے هُدائے پاکین پرنشستگانی همراھیا گون پتئے مزنین شان و مژاها پدا کئیت، چہ آییا لَیج کنت.»

1 ایسایا گون آیان گوشت: «باور کنیت، چہ شما لھتین کہ ائون اِدا اؤشتاتگ، تان هُدائے بادشاهیا گون سَجّھین واک و کُدرتا نگندیت، مَرکئے تاما نچشیت.»

ایسائے دِیَم و دَرۆشمئے دُرِشناکی

(مَتا 17:13–1؛ لوکا 9:27–36)

2 چہ اے هبران شَش رَوچا رَند، ایسایا پِٹْرُس و آکوب و یوهَنّا وتی همراه کرت و یک بُرُزین کۆھیئے سرا پہ هَلوت و اِھوتے برتنت کہ اؤدا دگہ کَس مبیّت. آیانی دِیما، ایسائے رَنگ و دَرۆشم بدل بوت و 3 آییئے پۆشاک، انچَش اِسپیت بوتنت کہ جهانئے هِچ

اِنَت کہ چہ همے راها گوزگا اِنَت، گوانکی جت و گوشتی: «ایسا، او داوود بادشاهئے چُک! ترا منی سرا بَزگ بات.» 48 لھتینا هَکَل کنانا گوشت: «بیتئوار بئے!» بلہ آییا گیشتر کوکار کرت: «او داوود بادشاهئے چُک! ترا منی سرا بَزگ بات.» 49 ایسا اؤشتات و گوشتی: «تئواری کنبت.» مردمان آ کَوَر تئوار کرت و گوشتیش: «دلا مزن کن! پاد آ، بیا کہ ترا تئوار کنگا اِنَت.» 50 یارتیماووسا وتی کباہ کِرّے دئور دات، کُپی کرت و ایسائے گَوَزا آتک. 51 ایسایا جُست کرت: «چے لوئئے؟ من پہ تتو چے بکنان؟» گوشتی: «او استاد! مَن لوئان بینا ببان.» 52 ایسایا گوشت: «برئو کہ تئیی ایمانا ترا دُراه کرت.» کَوَر، هما دمانا بینا بوت و ایسائے همراھیا رئوان بوت.

پہ ایسائے وشّ‌آتکا

(مَتا 1:21–11؛ لوکا 19:28–40؛ یوهَنّا 12:12–19)

1 وهدے اورُشلیمئے نَزیکا، زئیتونئے کۆھئے داُمُنا بئیت‌پاجی و بئیت‌اَنبائے میتگان رَسنتت، گَزا ایسایا دو مرید رئوان دات 2 و گوشتی: «دِیمی میتگا برئوت. انچَش کہ اؤدا رَسینت، کُرگین هرے گندیت کہ بستگ. آ کُرگا اَنگت هچکس سوار نبوتگ. آییا بَوَجینت و اِدا بیارِیت. 3 اگن کَسِیا جُست کرت کہ: «شما چے کنگا اِنَت، بگوْشیت کہ واجها اے کُرگ پکار اِنَت و پدا آییا زوت پَر تَرینیت.» 4 گَزا دوین مرید شت و کُرگے دیسْتِش کہ دَرِوازگئے دِپا بستگ‌اَت. بَوَتنکش. 5 چہ اؤدا اؤشتاتگین مردمان لھتینا جُست کرت: «شما چے کنگا اِنَت؟ په چے اے کُرگا بَوَجینت؟» 6 انچَش کہ ایسایا سَوچ داتگ‌انت، آیان هما داب گوشت. گَزا، کُرگِش دات. 7 کُرگِش ایسائے کِزا اُورت و وتی شال و چادرش کُرگئے پُشنا ایز کرتنت و ایسا سوار بوت. 8 بازیننیا ایسائے وشّ‌آتک کنگا، آییئے راهئے سرا وتی شال و چادر چیرَگیجان کرتنت. دگہ بازینیا، چہ مِچَکدگ و دُگاران درچکانی ئال و تاک بَرَت و راهئے سرا ایز کرت. 9 ایسائے پیش‌رُمب و پدَرُمبین مردم، کوکار کنانا گوَشگا اتنت: «هوشیانا،^g

مبارک بات هما کہ په هُداوندئے ناما کئیت!^h

10 شگر اِنَت کہ مئے بُنییْرک داوودئے بادشاهی پدا برجاه دارگ بیت.

هوشیانا، بُرزین ارشا!»

11 گَزا ایسا اورُشلیما آتک و مزنین پرستشگاها شت. اؤدا، آییا پرستشگاهئے چارین کُنْدانی هر چیز چارت. بلہ پمیشکا کہ بیوهد اَت، گون وتی دوازدهین مریدان بئیت‌اَنبایا شت.

اِنجیرئے درچکئے هُشک بئینگ

(مَتا 18:21–19)

12 دومی رَوچا، وهدے ایسا و آییئے مرید چہ بئیت‌اَنبایا در کپنتت، راها ایسا شدیگ بوت. 13 آییا چہ دورا اِنجیرئے درچکے دیست کہ تاکی سبز و بَر اتنت. درچکئے نَزیکا شت تان بگندیت بارین بَر اِنَت یا نه. بلہ وهدے رَسَت، اَبیند چہ تاکا دگہ هِچی ندیست، چیا کہ اِنجیرئے بَرئے مۆسم نه‌اَت. ^۱ 14 گَزا گون درچکا گوشتی: «چه اِد و زَند، هچکس چہ تتو بَرے مئورات.» اے هبر مریدان اِشکت.

^[1] 9: هوشیانا، بزان «مارا ائون برکین».

^[2] 9: 11 زُبور 26:118.

^[1] 13: 11 اِنجیرئے بيمۆسمين بَرے هم هست که آييا شهيليگ گوشنت و شديگين مردم گيشتر آييا ورنت. اِدا، په ایسائے مَنگا اورُشلیمئے تئیار نئینگ، بے‌ترین اِنجیرئے درچکئے تاییرے. اورُشلیم هم، اے اِنجیرئے درچکئے دُئولا، سال 70 میلادیا بیزان و تباہ بوت.

^[2] 36: 8 کَنگ، بزوان نپ و سوٹ کنگ، دستا آرگ.

^[3] 38: 8 لَیج، بزوان شَرَم، هجالت.

²⁵ چہ سوچئے دُمکا اُشترئے گوزگ وہ باز گران انت، بلہ ہُدائے بادشاہیا، زردارپین مردمئے رٹوگ اَنگت گرانتر انت. «²⁶ مرید، گیشتر ہئیران بوتنت و گون یکدومیا گوشتیش: «گِزا کئے رَکَت کنت؟»²⁷ ایسایا پدا آ چارتنت و گوشتی: «پہ انسانا نبوتنی انت، بلہ پہ ہُدایا چُش نہانت، چیا کہ ہُدائے دستا ہر چیز بوٹ کنت.»

²⁸ گِزا پٹُرس گُوشگا لگت: «ما وتی ہر چیز یلہ دانگ و تئیی زَندگیریا کنگا این.»²⁹ ایسایا پَسَنو دات: «باور کنیت، اگن کَسینا یہ من و پہ منی وشین مستاگا وتی لُزگ، برات و گہار، مات و پت، چُکَ یا مال و ڈگار یلہ دانگآنت و منی زَندگیری ای کرتگ،³⁰ ہُدا آیانی بدلا سَد برابر گیشترَ دنت. ہمے جہانا، گُزن سَکی و سَوربانی ہمراہیا، لُزگ، برات و گہار، مات، چُک، مال و ڈگار آییآ رسیت و آ دگہ جہانا ہم اَبدمانین زَندئے و اہندَ بیت.³¹ بلہ بازئے کہ اٹولی انت، آہرئِ بیت و ہما کہ آہری انت، اٹولی بیت.»

ایسائے مَرکئے سئیمی پیشگوئی

(متّا 17:20–19:18؛ لوکا 31:18–34)

³² ایسا، پیسر و مرید آئیئے ہمراہیا، اوڑشلیئمے نیمگا رٹوگا اتنت. مرید، ہئیران و بہ مانگ اتنت و آ دگہ ہمراہانی دلا، تُرس و بیئے ودی بوتگاآت. ایساآ آ دوازدهین مرید کَرِبا برت و گوشتنت کہ گُزن آییآ جے بئیگی انت.³³ «نون ما اوڑشلیما رٹوگا این، اوذا انسانئے چُکا گرت و مزنین دینی پیشوا و شَرتئے زانوگرانی دستا دئینت. آئیئے مَرکئے ہُکما پُرت و درکومین مردمانی دستا دئینتی.³⁴ درکومین مردم آئیئے سرا ریشکند و مَسکرا کننت، سر و دِیما تہ جنت،^۵ شَلاک و ہئیزرائی جنت و کُشتنی، بلہ سئے رُوچا رَند، زندگ بیت و جاہ جنت.»

ناراہین واہگ

(متّا 20:20–28)

³⁵ زَندیئے دوین چُک آکوب و یوہئا، ایسائے کِزا آتکنت و گوشتیش: «او استاد! مئے واہگ ہمیش انت، آ چیز کہ چہ تئو لُوتین مارا بدئیئے.»³⁶ آییآ پَسَنو دات: «جے لُوتیت؟»³⁷ گوشتیش: «وہدے تئیی بادشاہی کنیت، وتی پُرشٹوکتین دیوانا، چہ ما یکِیا وتی راستین و آ دگرا چِپین نیمگا بنددارین.»³⁸ ایسایا پَسَنو دات: «شما نزانیت جے لُوتگا ایت. بارین، شمارا اے توان هست، آ جاما کہ من نُوَش کنان بنوشیت و آ پاکشودیا کہ من کنان بکنیت؟»^۴³⁹ گوشتیش: «جی ہئو، اے کارا کرت کنین.» ایسایا گوشت: «دیمترا، شمارا اے جام نُوَشگی و اے پاکشودِی ہم کنگی انت،⁴⁰ بلہ بزائیت کہ اے چہ منی اجازتا در انت و گوشت نکانا کئے منی راستین و کئے چِپین نیمگا نندیت. اے جاگہ، ہمایانینگ آنت کہ پہ آیان گیشئینگ بوتگاآنت.»⁴¹ وهدے آ دگہ دھین مریدان اے ہبر اِشکت، آکوب و یوہنائے سرا زہر گپنتت.⁴² گِزا، ایسایا سَجھین مرید لُوتنت و گوشتی: «شما زانیت کہ درکومانی ہاکم مردمانی سرا ہاکمی کننت و کٹومانی مستر چیردستانی سرا وتی اِھتیارا کار بندنت.⁴³ بلہ شما چُش مکنیت، چہ شما ہرکس کہ مزنی لُوتیت، باید انت سَجھینانی ہزمتکار ببیت و⁴⁴ چہ شما ہرکس کہ مستری لُوتیت، سَجھینانی کستر و دَزیوح ببیت.⁴⁵ ہمے ڈُولا، انسانئے چُک نئیاتکگ کہ مردم آئیئے ہزمتا بکننت، آتکگ کہ مردمانی ہزمتا بکنت و گون وتی ساھئے دئیگا، بازئینیا بَرکنیت.»

کُورین بارتیماووسئے دُرہبکشی

(متّا 29:20–34؛ لوکا 18:35–43)

⁴⁶ گِزا، اریہائے شہرا آتکنت. وهدے ایسا گون وتی مرید و دگہ بازین مردمانی ہمراہیا، چہ اریہایا در کپگا آت، راھئے سرا، یک کورین پندُوگرے نشتگاآت کہ نامی بارتیماووس آت و تیماووسئے چُک آت.⁴⁷ وهدے بارتیماووس سہیگ بوت، ایسا نابری

گُشدوے گُدان اے ڈُولا اِسپیت و جلشکوک کرت نکنت.⁴ آ وهدی، ایلاس و موسا زاہر بوتنت و گون ایسایا گپ و ہبرش کرت.⁵ پٹُرسا گون ایسایا گوشت: «واجہ! مئے ادا بئیک سک شَر انت، پل کہ ما سئے ساہگ و کاپار! بندین، یکے پہ تئو، یکے پہ موسا و دگرے پہ ایلاسا.»⁶ پٹُرسا نزانت جے بگوشتیت، چیا کہ چہ تُرسا سک لَرزگا اتنت،⁷ بلہ ہما دمانا جمبرتا^۸ آیانی سرا ساہگ کرت و تئوارے رُست: «اے منی دَوستین بیچ انت، اِشیئے ہبران گوش بدارت!»⁸ آناگت،^۷ مریدان چپ و چاگردا چارت، بلہ آبیء چہ ایسایا دگہ ہچکشیخ ندیست.

⁹ چہ کوھا اَتر کپگئے وهدا، ایسایا ہُکم کرتنت: «تان آ وهدا کہ انسانئے چُکا چہ مُردگان جاہ نجتگ، وتی اے دیستگینانی بارٹوا ہچکسا ہال مدئیت.»¹⁰ آ، اے ہبرئے سرا بہ مَنت^{۱۱} و وت مانوت جیزگا اتنت کہ چہ مُردگان جاہ جنگ و زندگ بئیکئے مانا چی انت؟¹¹ گِزا جُستیش کرت: «شَرتئے زانوگر چیا گوشتنت کہ چہ مَسبھئے آیگا پیسر، باید انت ایلاس نبی بیعت؟»¹² ایسایا پَسَنو دات: «شَرتئے زانوگرانی ہبر راست انت کہ مَسبھئے آیگا پیسر، ایلاس نبی پدا کثیت و سَجھین کاران گوم و گبگ کنت. بلہ آسمانی کتابان پہ جے چُش آتکگ کہ انسانئے چُک باید انت باز سَکی و سوری بسگیت و مردم آییآ مَمَنت؟¹³ ایلاس نبیئے بارٹوا شمارا بگوْشان کہ آ پدا آتک و انچُش کہ ہُدائے کتابان پیشگوئی کنگ بوتگ، ہر ڈُول آیانی دلا لُوتت، گون آییآ ہما ڈُولش کرت.»

جَنی بچکئے دُرہبکشی

(متّا 14:17–21؛ لوکا 9:37–43)

¹⁴ وهدے ایسا و سئین مرید پر تَرت و اے دگہ مریدانی کِزا آتکنت، مردمانی مزنین رُمیے دیستیش. لہتین شَرتئے زانوگر ہم ہموذا آت و گون مریدان، جیزگ و گپ و ترانا آت.¹⁵ انچُش کہ مہلوکا ایسا دیست، باز ہئیران بوتنت و تچانا آئیئے نیمگا آتکنت و وش آتکیش کرت.¹⁶ آییآ جُست کرت: «شما چہ کجام سرہالان گپ و تُران کنگا ایت؟»¹⁷ چہ رُمیئے نیاما، مردیا پَسَنو دات: «استاد! من وتی بچک تئیی گُورا آورتگ. آ ہبر کرت نکنت، چیا کہ یک گنگین روھئئے اَسیر و بندیک انت.¹⁸ وهدے جن آییآ گپیت، زمینا دئوری دنت، دپی کپ و گج بیت، دنتان دُرشیت و کُنت و ہُشک بیت. من تئیی مرید گوشتنت کہ آییآ ذراہ کننت و جئا در بکننت، بلہ آیان کُشت نکرت.»¹⁹ ایسایا گوشت: «او بیباورین نَسَل و پدریچ! من تان کدینا گون شما بمانان و بسگان؟ چُکا منی کِزا بیارتا!»²⁰ گِزا بچکیش آورت، بلہ انچُش کہ جئئے چم پہ ایسایا کپنتت، بچکی پُرتک و ژامبلینت و ڈگارا دئور دات. آ، لیٹ وران کپ و گج بوت.²¹ ایسایا چہ آئیئے پتا جُست کرت: «چُنت وھد انت کہ اے ڈُولا انت؟» پتا پَسَنو دات: «چہ کسانیا ہمے ڈُولا انت.²² باز رَندا، جن آییآ پہ کُشگا آس و آپا دئور دنت. اگن تئیی دستا بوٹ کنت، ما بَزگ این، مَدت کن.»²³ ایسایا گوشت: «جے گوشتے؟ اگن منی دستا بوٹ کنت؟ آ کہ باور کنت، پہ آییآ ہر چیز بوٹ کنت.»²⁴ بچکئے پتا ہما دمانا کوکار کرت و گوشتی: «منا باور انت، اگن منی باور نِزور انت، کُمک بکن تان پُرزورتر ببیت.»²⁵ وهدے ایسایا دیست مہلوک چہ ہر نیمگا تچان آئیئے کِزا پیداک انت، جئی ہکُل دات و گوشتی: «او کَر و لَلین جن! اے بچکا یلہ دئے و پدا ہچبر اِشیئے جسم و جانا مپُتر.»²⁶ گِزا جئا کریئزگے جت و بچکی ژامبلینت و یلہ دات. بچک مُردگئے ڈُولا کپت. بازئے گوشگا آت کہ بچک مرتگ.²⁷ بلہ ایسایا آئیئے دست گپت و پادی کرت. آ پاد آتک و اژشئات.²⁸ وهدے ایسا لُوگا رُست، مریدان ہلوتا چہ آییآ جُست کرت: «ما چیا اے بچکئے جن کُشت نکرت؟»²⁹ آییآ پَسَنو دات: «اے ڈُولین جن، آبیء چہ دُوا کنگا» دَر نبت.»

¹5:9؛ کاپار، کاپر، کپر.

²7:9؛ جَمبر، بزآن ابر.

³8:9؛ آناگت، بزآن یک آناگت، آچانک، ناگهان.

⁴10:9؛ بہ مانگ، بزآن سک ہئیران بشیگ، بھ بشیگ.

⁵29:9؛ لہتین دزنبشتا آتکگ: آبیء چہ دُوا کنگ و روچگ گِزا.

⁶34:10؛ تھ جنگ، بزآن ٹک جنگ.

⁷38:10؛ ایسائے مکسد چہ جام و پاکشودیا وتی مَرکئے جام، بزآن سلیمیئے سَکی و سَوربانی سَگگ انت.

ایسائے مرکتے دومی پیشگوئی

(متا 22:17–23؛ لوکا 9:43–45)

³⁰ ایسا و آییے مریدان آجاگہ یلہ دات و چہ جلیلا گوستنت، بلہ ایسایا نلوٹت کسے بزانت آکجا انت، ³¹ چیا کہ وتی مریدانی سر و سوج دئیگا گلائیش ات۔ گوشتی: «انسائے چُک دروہگ بیت و انچین مردمانی دستا دئیگا گلائیش بوت۔ ² لہتین پرسی اتک و پہ زند، پدا زندگ بیت و جاۂ جنت.»³² ^y بلہ مرید آییے اے ہبرا سرپد نبوتنت و چہ آییہ جُست کنگش ہم تُرست۔

مزنی چی انت؟

(متا 1:18–5؛ لوکا 9:46–48)

³³ پدا کپرناہوما آتکنت۔ وھدے ایسا لوگا ات، چہ مریدان جُستی کرت: «شما راہا جے گوشگا اتیت؟» ³⁴ بلہ آیان پَسُو نдат و بیتوار بوتنت چیا کہ راہا، وتمانوت اے ہبرا اتنت کہ: «بارین، متے نیاما سجھینانی مستر و کماش کتے انت.» ³⁵ گُزا ایسا نشت، دوازدهین مریدی لوٹنت و گوشتی: «آکس کہ مستری لوٹیت، باید انت وتا چہ سجھینان کستر بزانت و سجھینانی ہزمتکار ببیت.» ³⁶ گُزا، یک کسانین چُکے آیانی نیاما اؤشتارینتی، بڈا کرت و گوشتی: ³⁷ «هرکس پہ منی ناما، گون وشواہگی اے ڈولین چُکے وتی گُورا بداریت، بزنا آییہ منا داشتگ۔ هرکس منا بداریت، بزنا ہما آسمانی پتی داشتگ کہ منا راہی داتگ.»

آ کہ متے بدواہ نہانت، گون ما انت

(لوکا 9:49–50)

³⁸ یوہتایا گون ایسایا گوشت: «استاد! ما یک مردے دیست کہ گون تھیی نامے گرگا، چہ مردمان پلیتین روہان در کنت، بلہ ما آ مکن و متہ کرت، چیا کہ آ مرد چہ ما نہات.» ³⁹ ایسایا گوشت: «نہ، اے کارا مکنیت، چیا کہ هرکس گون منی ناما مؤجزہ و اچکایے کنت، آ وت پدا منا بد گوشت نکنت و ⁴⁰ آ کہ متے بدواہ نہانت گون ما انت۔ ⁴¹ اگن کسے اے نامے سٹویا شمارا تاسے آپ بدنت کہ شما مسیہییک ایت، اَم بزانت کہ آییہ وتی مُر رسیت۔

چکاس و ہتائے بارثوا

(متا 6:18–10؛ لوکا 1:17–2)

⁴² «هرکس، چہ اے کسانکینان کہ منی سرا باورمند انت یکئا دیم پہ گناہا ببارت، پہ آییہ گھتر انت کہ جنتری تایے آییے گردنا ببندنت و دریایا چگلی بدئینت۔ ⁴³ اگن تھیی دستے ترا دیم پہ گناہا ببارت، آییہ بَر۔ چیا کہ گون دوین دستان تھترونتے ^z دایمی آسا کپگتے بدلا، شترت ہمیش انت کہ گون یک دستے، نمیرانین زندے و اھند بیے۔ ⁴⁴ ^{45a} اگن تھیی پادے ترا دیم پہ گناہا ببارت، آییہ بَر۔ چیا کہ گون دوین پادان تھترونا کپگتے بدلا، شترت ہمیش انت کہ گون یک پادے نمیرانین زندے و اھند بیے۔ ⁴⁷ اگن تھیی چمے ترا دیم پہ گناہا ببارت، آییہ در کن۔ چیا کہ گون دوین چمان تھترونا کپگتے بدلا، شترت ہمیش انت کہ گون یک چمے ہدائے بادشاہیا پئترے۔ ⁴⁸ ہما تھترون، کہ اؤدا وروکین کرم ہچبر نمرنت و آس ہچبر سارت و ایرموش نبیت۔ ⁴⁹ چیا کہ هرکس چہ آسا وادوک کنگ بیت۔ ⁵⁰ واد شُر انت، بلہ اگن آییے تام گار ببیت، شما چون آییہ پدا وادوک کنبیت۔ شما ہم وتا وادوک و تامدار کنبیت و گون یکدگرا پہ سُھل و اینمی زند بگوازینیت.»

سور و سئونے بارثوا

(متا 1:19–12؛ لوکا 16:18)

10 ¹ ایسا، چہ اؤدا در اتک و دیم پہ یھودیہے دمگ و اُردُنھے کتورے دومی پھناتا شت۔ اؤدا، پدا مردمانی بازین رُمے اتک و آییے کُرا مُچ بوت۔ آ، وتی ہیٹل و آدنتے سرا، مردمانی سر و سوج دئیگا گلائیش بوت۔ ² لہتین پرسی اتک و پہ آییے چکاسگا جُستیش کرت: «بارین، رثوا انت کہ مرد وتی جنھے تلاک و سئونان بدنت؟» ³ ایسایا پَسُو دات: «موسایا شمارا چے ہُکم کرتگ؟» ⁴ آیان پَسُو دات: «موسایا زرا داتگ کہ مرد پہ وتی جنھے سئون دئیگا، تلاکانامھے بنبیسیت و آییہ بگیشینیت.» ⁵ نون ایسایا گوشت: «موسایا پہ شمعے سنگدلیے سٹوبا اے ڈٹولا ہُکم داتگ۔ ⁶ بلہ جھائے جوژینگے وھدا، ہُدایا انسان مردین و جنین اڈ کرتگ۔ ⁷ پمیشکا، مرد چہ وتی پت و ماتا چتا و گون وتی جُنا ہور و یکجاۂ بیت۔ ⁸ مرد و جن، یک جسم و جان بنت،^b اے پیما، نون آ دو نہانت، یک جسم و جان انت۔ ⁹ پمیشکا، آ کہ ہُدایا یک کرتگانت، انسان آیان چتا مکنت.» ¹⁰ لوگا کہ شتنت، مریدان چہ آییہ اے بارثوا جُست کرت۔ ¹¹ گوشتی: «کسے کہ وتی جنینے سئون و تلاکان دنت و گون دگہ جنینیا سور و سانگ کنت بزنا کہ آ، گون وتی نوکین جُنا زنا کنگا انت۔ ¹² ہمے ڈٹولا، اگن جنینے چہ وتی مردا سئون بگپیت و گون دگہ مردیا سانگ و سور بکنت، آ ہم زنا کنگا انت.»

ایسا و کسانین چُک

(متا 13:19–15؛ لوکا 18:15–17)

¹³ یک روچے، مردمان وتی کسانین چُک، ایسائے کُرا آورنتت کہ وتی دستا آیانی سرا بُمشیت، بلہ مریدان نہر و ہگُل داتنت۔ ¹⁴ ایسایا کہ چُش دیست نارزا بوت و گون مریدان گوشتی: «چُکان پلّیت منی کُرا بیابنت، آیانی دیمَا مدارت، چیا کہ ہدائے بادشاہی انچین مردمانیک انت۔ ¹⁵ شمارا راستین گوشان، آ کہ ہدائے بادشاہیا چُکانی پیما ممّیت، ہچبر اؤدا پاد ایر کرت نکنت.» ¹⁶ زندا ایسایا چُک وتی کُنا ننداریننت، دستی پر مُشت و برکی داتنت۔

زردارین ورنّا و نمیرانین زند

(متا 16:19–30؛ لوکا 18:18–30)

¹⁷ وھدے ایسایا وتی راہ گپت و شت، یک مردے تچانا اتک، کوئڈان کپت و جُستی کرت: «او نیکین استاد! من چون بکنان کہ نمیرانین زندے و اھند بیان؟» ¹⁸ ایسایا گوشت: «تھو منا 'نیکین' پہ جے گوشے؟ آبیڈ چہ ہُدایا، کس نیک نہانت۔ ¹⁹ ہدائے ہُکمان ہم تھو زائے: ہون مکن، زنا مکن، دُزی مکن، دروگین شاھدی مدھے، دگرے مالا مؤور، وتی پت و ماتا اڑت بدھے.»^c ²⁰ مردا پَسُو دات: «او استاد! ہدائے اے ہُکم و پرمانان، من چہ کسانیا کارند کنگا آن.» ²¹ گُزا، ایسایا پہ مہرے آییے نیمگا چارت و گوشتی: «ترا انگت یک کارے کنگی انت، برئو وتی سجھین مال و ہستیا بھا کن و زران گریب و نیزگارین مردمانی سرا بھر کن، اے پیما ترا آسمانی گنجے رسیت۔ گُزا بیا و منی زندگیریا بکن.» ²² چہ اے ہبرا، دیمی پُژمرده، گمبگ و پرتشان بوت و شت۔ چیا کہ آ سپر و ازگارین مردے ات۔

²³ ایسایا چارین نیمگان چارت و گون وتی مریدان گوشتی: «پہ مالدارین مردمان، ہدائے بادشاہیا پاد ایر کنگ سک گران انت.» ²⁴ آییے مرید چہ اے ہبران ہئیران بوتنت۔ ایسایا پدا گوشت: «او منی چُکان! ہدائے بادشاہیا پاد ایر کنگ،^d سک گران انت۔

^b10:8 پیدایش، بھر 1، بند 27؛ بھر 2، بند 24۔

^c10:19 دَرگوز، بھر 20، بند 12 و زند۔

^d10:24 لہتین دزنبشتا گیش کنگ بوتگ: پہ آیان کہ زر و مالھے سرا اہتبار کنت۔

^y9:31 جاۂ جنت، بزنا زندگ بیت و پاۂ کنبیت۔

^z9:43 تھترون، بزنا جھم، دوزہ۔

^a9:44 لہتین دزنبشتا بند 44 و 46 ہستانت، لہتینا نیستانت۔ اے دوین بند گون چل و ہشتمی بند یک انت۔